

**ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)
ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА імені ЛЕСІ УКРАЇНКИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ
м. КИЄВА**

Відділ краєзнавчої літератури та бібліографії

Видатні жінки Києва

**ЯНУШ
ЯДВИГА ВАЦЛАВІВНА**

**Біобібліографічний нарис
до ювілею**

Вип. 1.

Київ 2013

Я.В. Януш. Фото з Дошки пошани Ровенського педінституту.
Ровно, 1975 рік.

ВІД УПОРЯДНИКА

Біобібліографічний нарис «Януш Ядвіга Вацлавівна» відкриває серію **«Видатні жінки Києва»**.

Київ як столиця України є найбільшим науковим, культурним і освітнім центром Української держави. У його розвиток, оновлення і процвітання великий вклад своєю плідною і самовідданою працею вносять жінки, які трудяться в різних сферах господарського, суспільно-політичного, духовного, культурного і громадського життя Києва.

Серед них чільне місце займає Януш Ядвіга Вацлавівна – провідний педагог вищої школи, доктор філологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України, академік Міжнародної академії наук вищої школи (м. Москва), професор Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету в Києві, яка як науковець багато разів представляла Київ на Міжнародних конгресах, конференціях і симпозіумах за кордоном. Великих успіхів вона досягла у своїй педагогічній діяльності, працюючи в Рівненському педінституті (тепер Рівненський державний гуманітарний університет) і в таких провідних вищих навчальних закладах Києва, як Київський Національний університет імені Тараса Шевченка, Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана, Національний авіаційний університет, в якому працює в даний час.

Крім того, Ядвіга Вацлавівна була ще й талановитою співачкою, яка на численних оглядах художньої самодіяльності в Києві займала призові місця. Вона – лауреат фестивалю Київщини, у складі делегації Києва як солістка - вокалістка з «Поїздом дружби» їздила до Німеччини, де співала на урядових та інших концертах. У Києві вона мала свій сольний концерт, що проходив під рубрикою «Друга спеціальність». У київській пресі з цього приводу відзначалося професійне виконання нею різноманітного репертуару, починаючи від класики і закінчуючи народними та естрадними піснями. Ядвіга Вацлавівна виступала на сценах усіх київських театрів, у тому числі й в Київському оперному театрі, де, як переможець конкурсу солістів-вокалістів, співала на заключному концерті в супроводі симфонічного оркестру театру під керівництвом славнозвісного українського диригента Стефана Турчака.

Багато років Я.В. Януш є активним користувачем відділу краєзнавчої літератури та бібліографії Публічної бібліотеки імені Лесі Українка. Вона входить до складу активу користувачів відділу», бере активну участь у проведенні масових заходів як у відділі, так і в бібліотеці. Будучи за освітою фаховим мовознавцем, за останні кілька років вона виступала з доповідями і повідомленнями на різних заходах, що проводилися у відділі й бібліотеці. Наприклад, у 2009 році на вечорі-зустрічі користувачів відділу, що проводився до «Дня людей похилого віку», до Дня імені «Людмила», Ядвіга Вацлавівна докладно зупинилася на походженні власних імен в українській мові, ґрунтовно висвітлила тему «Таємниця імені твого...», а також відповіла на численні запитання користувачів бібліотеки.

У 2011 році до 140-річчя від дня народження великої української поетеси Лесі Українки вона виступила з публічною лекцією про життєвий і творчий шлях видатної письменниці, в якій наочно показала багатогранний талант поетеси, що виявився в її високохудожніх ліричних і драматичних творах, сповнених глибини й сили, натхненних живодайним вогнем і палкою любов'ю до рідного краю, що й визначило місце її творів у золотому фонді не тільки української, а й світової літератури тощо.

Ядвіга Вацлавівна має прекрасний дар захоплювати аудиторію своїми ораторськими здібностями. Будучи педагогом від Бога, вона змогла виховати й підготувати цілу плеяду своїх учнів, яких навчала української мови. Пройшовши довгий і плідний шлях на педагогічній і науковій нивах, отримала суспільно-громадське визнання й була удостоєна численних нагород, відзнак, грамот тощо. Вдячні студенти й колеги по роботі присвячували Ядвізі Вацлавівні свої вірші, малюнки, надсилали теплі поздоровлення зі святами, в яких дякували за знання і науку життя.

Крім того, Ядвіга Вацлавівна проводила і проводить велику громадську роботу: вона брала участь у засіданнях Верховної Ради України, у засіданнях «круглих столів» з приводу функціонування української мови в Україні, вона член Міжнародної жіночої організації «Громада», київського товариства «Просвіта», член будинкового комітету будинку № 16 по вулиці Ю. Коцюбинського, в якому знаходиться наш відділ, тощо.

Ми дуже раді, що на нашому професійному шляху зустрілася така чудова людина, безкорислива, відкрита, справжній професіонал – Януш Ядвіга Вацлавівна, і нам дуже хочеться познайомити Вас з такою видатною жінкою Києва.

Нарис відкриває стаття «Януш Ядвіга Вацлавівна (сторінки життя і творчої діяльності)». Далі подається «Слово про Я.В. Януш як педагога, вченого і людину». Окремим розділом подано «Основні дати життя та діяльності Януш Ядвіги Вацлавівни (доктора філологічних наук, професора, заслуженого працівника освіти України, академіка Міжнародної академії наук вищої школи (м. Москва)», подаються її нагороди та відзнаки (включення до книг) за професійну діяльність, за участь у художній самодіяльності як співачки.

Бібліографічна частина нариса складається з бібліографії дисертацій і авторефератів дисертацій, монографій та навчальних посібників і наукових та науково-методичних праць, поданих у хронологічній послідовності, починаючи з 1963 року по 2013 рік, а в межах хронології – за алфавітом назв видань.

Крім того, у нарисі Я.В. Януш представлена як учасниця конгресів і конференцій різного рівня: міжнародних, всесоюзних, всеукраїнських, республіканських тощо, як укладач, рецензент, науковий керівник і опонент дисертацій. Подано також рецензії на книги Я.В. Януш, афішування її навчальних посібників у рекламних виданнях Київського національного економічного університету і публікації про неї та її різнобічну діяльність.

Окремим розділом Я.В. Януш представлена в нарисі як співачка, учасниця художньої самодіяльності, що в цій галузі своєї діяльності, зокрема в Києві, досягла великих успіхів. У всіх рубриках посилання подаються у хронологічній послідовності.

У нарисі також окремо подано додаткову вкладку з фотографіями, які ілюструють професійну діяльність професора Я.В. Януш та участь у художній самодіяльності як співачки, зокрема солістки-вокалістки.

Всі документи (понад 190), що ввійшли до нарису, були переглянуті de visu з особистого архіву Я.В. Януш. Документи представлені українською, російською, польською мовами. Бібліографічний опис здійснено згідно з чинними державними стандартами.

Добір матеріалів закінчено у 2013 році.

Завершують видання скорочення та пояснення.

Колектив Публічної бібліотеки імені Лесі Українки, відділу краєзнавчої літератури та бібліографії висловлює щире подяку доктору філологічних наук, професору Януш Ядвізі Вацлавівні за виявлену довіру та активне сприяння в доборі матеріалів для біобібліографічного нарису.

**Володіти мовою – це не значить
як-небудь розуміти інших, як-небудь писати.
Для інтелігента розуміти мову – значить бути
грамотним!**

О. Синявський

ЯНУШ ЯДВІГА ВАЦЛАВІВНА (сторінки життя і творчої діяльності)

ЯНУШ ЯДВІГА ВАЦЛАВІВНА – *провідний педагог вищої школи, відомий вчений не лише в Україні, а й за її межами, доктор філологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України, академік Міжнародної академії наук вищої школи (м. Москва); талановита співачка, Лауреат багатьох конкурсів і оглядів художньої самодіяльності.*

Януш Я.В. народилася 12 травня 1933 року в с.м. Степань, тепер Сарненського району Рівненської області в родині польського військовослужбовця. Батько - Януш Вацлав Антонович - репресований, загинув у 1940 році. Мати - Януш Ганна Климівна - сама виховувала двох дочок: старшу Ядвігу й молодшу – Кристину.

Ядвіга Вацлавівна у 1947 році з Похвальною грамотою закінчила 7 класів Степанської середньої школи і без іспитів вступила до Костопільського педагогічного училища (Рівненська область), в якому не тільки вчилася на «відмінно», а й брала активну участь в його громадському житті; допомагала однокурсникам оволодівати українською й російською мовами, історією та іншими гуманітарними дисциплінами, в чому виявився її педагогічний талант. Багато читала класичних творів української, російської й зарубіжної літератури, займалася спортом, художньою самодіяльністю, в якій виявила різнобічну обдарованість: співала, танцювала, грала на гітарі, виконувала ролі в п'єсах українських та російських драматургів та ін. Саме в педучилищі Ядвіга Вацлавівна здобула ґрунтовну методичну підготовку, пройшла нелегку школу педагогічної майстерності, що дуже їй допомогло в майбутній педагогічній діяльності.

У 1951 році Я.В. Януш закінчила з відзнакою Костопільське педучилище і в цьому ж році (за квотою, без іспитів) вступила до **Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка** на українське відділення філологічного факультету (спеціальність «українська мова і література»), в якому також не тільки вчилася дуже добре, а й активно займалася громадською діяльністю і спортом: була членом спортивного бюро філологічного факультету, відповідальним секретарем клубу університету, старостою вокальної студії. Багаторазово захищала честь університету на спортивних змаганнях з легкої атлетики, як солістка - вокалістка протягом 5-ти років навчання представляла університет на різних конкурсах художньої самодіяльності, де займала призові місця, брала участь як представник молоді університету в зустрічах з іноземними студентами університетів Англії, Чехословаччини, Ірландії тощо.

Трудову діяльність за фахом почала в 1956 році вчителькою Кіцманської середньої школи (Чернівецька область). З 1958 по 1984 рік працювала асистентом, викладачем, старшим викладачем і доцентом мовознавчих кафедр Ровенського педагогічного інституту (тепер це Рівненський гуманітарний університет). Працюючи на кафедрі української мови, Я.В. Януш викладала основні фахові дисципліни: стилістику, лінгвістичний аналіз тексту, спецкурс з історичної лексикології, курс сучасної української літературної мови, керувала дипломними, курсовими роботами студентів, приймала державні іспити тощо.

Я.В. Януш багато уваги приділяла науковій роботі. Свої розвідки почала публікувати в 1963 році.

З 1969 по 1971 рік навчалася в аспірантурі **Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні АН УРСР у Києві**. У 1971 році в цьому ж Інституті під науковим керівництвом Т.К. Черторизької, ст. наукового співробітника Інституту мовознавства, написала та захистила **кандидатську дисертацію на тему: «Значення творчості І.К. Карпенка-Карого в історії мови української драматургії кінця ХІХ – початку ХХ ст.»**.

У дисертації вперше в україністиці на великому фактичному матеріалі показала, що Іван Карпенко-Карий, як один з найвидатніших драматургів кінця ХІХ – поч. ХХ ст., своєю словесно-художньою практикою відіграв важливу роль у мові української драматургії та в історії української літературної мови зазначеного періоду, насамперед це стосується органічного синтезу народнорозмовної стихії та книжково-літературних елементів, правильного вирішення важливої на той час проблеми співвідношення слів народнорозмовного джерела з іншомовними словами, їх органічного поєднання у словниковому складі української літературної мови. Особливо цінним у дисертації є розділ, в якому на матеріалі автографів драматурга вона показала його копітку роботу над мовою своїх п'єс, що дає змогу простежити процес становлення українського літературного словника в зазначений період.

Стажування у Львівському університеті ім. Івана Франка в 1973 році з групою викладачів вищої школи з різних міст України (була старостою групи) і викладацька та наукова співпраця з такими відомими мовознавцями, як професори І.І. Ковалик, Ю.К. Редько і доцент Н.Й. Ощипко, мали великий вплив на її подальшу професійну діяльність.

У 1975 році Я.В. Януш присвоєно вчене звання **доцента** кафедри української мови.

У Рівненському державному педагогічному інституті Я.В. Януш своєю сумлінною і самовідданою працею здобула репутацію викладача - професіонала.

Крім навчальних занять, Ядвіга Вацлавівна активно працювала як науковець: готувала доповіді на мовознавчі й лінгводидактичні теми, виступала на наукових конференціях різного рівня: міжнародних, всесоюзних, республіканських, регіональних, що проходили у вищих навчальних закладах майже всіх обласних міст України і за її межами (в Білорусі, Молдові тощо), керувала науковою роботою студентів, збирала матеріал для докторської дисертації.

Серед її випускників є доктори й кандидати наук, зокрема К.Ф. Шульжук, Г.М. Вокальчук, Н.П. Гетманчук, поет Микола Береза та ін.

Стажування в Київському національному університеті ім. Т.Г. Шевченка, а саме: у видатного вченого-педагога Н.І.Тоцької, неперевершеного методиста вищої школи, та І.К. Кучеренка сприяло піднесенню рівня професійної майстерності Я.В. Януш, розширенню її наукового кругозору.

З 1980 по 1982 рік вона перебувала в докторантурі Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні АН УРСР, працювала над дисертацією на тему: «Мова української драматургії кінця XIX – початку XX ст.». Науковим консультантом з дисертаційної праці став видатний український мовознавець, академік АН УРСР В.М. Русанівський.

У 1984-1985 роках Я.В. Януш - доцент кафедри журналістики Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, яку очолювала професор А.П. Коваль. Вона читала курс сучасної української літературної мови для майбутніх журналістів з урахуванням їхньої спеціальності.

З 1985 року працювала доцентом кафедри російської мови Київського інституту народного господарства, викладала російську мову іноземним студентам.

У 1990 році Я.В. Януш захистила в Інституті мовознавства ім. О.О. Потебні АН УРСР *докторську дисертацію на тему: «Мова української драматургії кін. XIX - поч. XX ст.» (Лексика. Функціонально-стилістичний аспект)*. Їй було присуджено науковий ступінь *доктора філологічних наук*.

У дисертації Я.В. Януш вперше в українському мовознавстві на великому фактичному матеріалі здійснила аналіз мови драматичних творів таких видатних драматургів зазначеного періоду, як І. Карпенко-Карий, М. Старицький, М. Кропивницький, І. Франко і Леся Українка у тісному зв'язку з українською літературною мовою.

У цій праці вона показала, яку важливу роль у розвитку й нормалізації української літературної мови відіграв кожен драматург, як він вирішував у своїх творах актуальні для того часу мовні проблеми, як сприяв оновленню, збагаченню й удосконаленню українського словника й української літературної мови загалом. Вона також відзначила, що ті різні мовні процеси еволюції української літературної мови, які спостерігаються в мові української драми вказаного періоду, дають підстави твердити, що кінець XIX – початок XX ст. ввійшов в історію української літературної мови як період упорядкування загальнолітературних і стилістичних мовних засобів та лексичних норм української літературної мови.

Після захисту докторської дисертації і присудження їй наукового ступеня *доктора філологічних наук* в 1991 році Ядвіга Вацлавівна обійняла посаду завідувача кафедри української і російської мов Київського державного економічного університету. У 1992 році їй присвоєно вчене звання професора кафедри української та російської мов.

Високий професіоналізм та неабиякий організаторський хист Ядвіги Вацлавівни дозволили перетворити слабку в науковому й навчально-методичному планах кафедру російської мови, на якій викладалася лише російська мова іноземним студентам і був тільки один кандидат наук (Г.О. Жученко), у важливий навчальний підрозділ університету, в сильну науково й методично кафедру української і російської мов, згодом - кафедру української

мови і літератури, на якій працювали шість секцій, виконувалися й обговорювалися кандидатські дисертації, писалися навчальні посібники, складалися навчальні програми з української й російської мов, рецензувалися наукові праці мовознавців, давалися відгуки на кандидатські дисертації, регулярно працював науково-методичний семінар, де викладачі кафедри і аспіранти апробовували свої наукові розвідки тощо.

У 1993 році за ініціативою професора Я.В. Януш при кафедрі була відкрита аспірантура, в якій аспіранти (їх було 6 осіб), викладачі кафедри Київського національного економічного університету (далі КНЕУ) та інших вищих навчальних закладів України під її науковим керівництвом займалися дослідженням економічної термінології (за профілем навчального закладу), що на той час було особливо актуальним, і працювали над проблемою навчання української мови іноземних студентів в економічному університеті.

Нею також було розроблено концепцію викладання української мови в неспеціальних вищих навчальних закладах України, яку в 1993 році подано до Міністерства освіти України.

За цією концепцією викладання української мови у вищій школі повинно мати прагматичний характер і виразне професійне спрямування, що в результаті забезпечить зв'язок з фаховими дисциплінами, посилить інтерес студентів до української мови і сприятиме формуванню у них, майбутніх фахівців, мовно-професійної компетентності, що забезпечить належний рівень їхньої кваліфікації при виконанні своєї професійної діяльності в майбутньому.

Ця концепція була опублікована в журналі «Дивослово» (№ 2, 2000 р.) в рубриці «Викладачеві вищої школи», підтримана викладачами вищих навчальних закладів України на мовознавчих наукових конференціях різного рівня. В Київському економічному університеті (далі КНЕУ) вищеназвана концепція успішно реалізовувалася протягом усього періоду роботи Я.В. Януш на посаді завідувача кафедри з 1991 по 2003 рік.

У 1999-2000 навчальному році з метою піднесення рівня гуманітарної освіти у випускників КНЕУ на кафедрі почала викладатися нова дисципліна - українська література, курс університетського рівня. Я.В. Януш не тільки склала програму з цієї навчальної дисципліни за ухвалою Вченої ради університету, а й підготувала (у співавторстві) методичну розробку для її вивчення, що схвально була оцінена студентами у процесі вивчення ними української літератури.

За ініціативою професора Я.В. Януш і за складеною нею програмою в університеті для бакалаврів з економіки викладалася польська мова, вивчення якої викликало у студентів велике зацікавлення: 350 студентів з різних країн і різних спеціальностей виявили бажання вивчати польську мову.

У 1996 році Я.В. Януш за особистий внесок у справу підготовки висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність і за сумлінну працю була нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти України і відзначена грошовою премією.

Я.В. Януш - вчений, відомий в Україні і за її межами. Вона виступала з доповідями (з української та російської мов) на наукових конференціях (їх більше 200) різного рівня: міжнародних, всесоюзних, всеукраїнських, республіканських, регіональних тощо, які проходили не тільки у вищих навчальних закладах майже

усіх міст України, а й за кордоном, а саме: в Польщі, зокрема в університетах Варшави, Познані, Щецина, Жешува, Зеленої Гури, Німеччини – Грейфсвальда, Молдови – Кишинева, Білорусі - Мінська тощо. В її творчому й науковому доробку більше 20-ти праць, опублікованих у зарубіжних наукових виданнях.

Загалом Я.В. Януш має понад 190 опублікованих праць, у тому числі монографія «Мова української класичної драматургії» (12 друк. арк.), видана у Львові до 100-річчя українського професійного театру, статті у фахових журналах і збірниках наукових праць, надрукованих в Україні і за кордоном, 11 навчальних посібників, написаних самостійно (6) і у співавторстві (5), за її проектами і редакцією: під її керівництвом побачили світ методичні розробки з української і російської мов у співавторстві з колегами кафедри тощо, серед яких усі навчальні посібники, опубліковані з грифом Міністерства освіти і науки України. Більшість з них має професійне спрямування, оскільки вони розраховані переважно на економістів і виходили у видавництві КНЕУ. За навчальними посібниками Я.В. Януш вивчають українську мову студенти вищих навчальних закладів не тільки України, але й Польщі, Німеччини, Молдови, зокрема університетів Варшави, Познані, Кракова, Щецина, Зеленої Гури, Жешува, Грейфсвальда, Кишинева та ін.

Професор Я.В. Януш організувала й на високому рівні провела разом з Інститутом української мови НАН України у 2001 році першу в історії кафедри, якою вона керувала, Міжнародну наукову конференцію на актуальну для того часу тему: «Українська термінологія і сучасність», на якій були присутні вчені вищих навчальних закладів України й Польщі. Конференцію широко популяризували і високо оцінили українські засоби масової інформації, зокрема, радіо, телебачення, преса (газети: «Демократична Україна», «Світ», «Хрещатик», «Президентський вісник»), в яких відзначалась важливість питань, що розглядалися на конференції.

У 2001 р. за конкурсом вона була обрана Гуманітарною секцією дійсним членом (академіком) Міжнародної академії наук вищої школи (МАН ВШ) в Москві, з якою активно співпрацює багато років. Я.В. Януш неодноразово представляла Українське відділення Міжнародної академії наук вищої школи на загальних зборах Академії в Москві, брала участь у роботі Гуманітарної секції і секції Вищої освіти від України в Москві тощо.

Ядвіга Вацлавівна також співпрацювала з київським товариством «Просвіта», опублікувала в газеті «Слово Просвіти» програму з сучасної української мови для студентів неспеціальних вищих навчальних закладів України, була активним членом «Просвіти» тощо.

За її ініціативою при кафедрі була створена літературна студія «Українське слово», започатковано проведення в КНЕУ такого навчально-виховного заходу, як Шевченківське свято, його щорічне проведення в університеті стало традиційним. Усі заходи, які проводила кафедра за її ініціативою, широко висвітлювалися університетською газетою «Економіст». Ось назви деяких статей: «Про культуру української мови», «Шевченківське свято в університеті», «Українська мова і Шевченко», «На кафедрі української мови та літератури» і ін.

Велика і плідна наукова й навчально-методична робота професора Я.В. Януш, її успішна педагогічна і громадська діяльність у Київському

національному економічному університеті, активна співпраця з Міністерством освіти України, на той час – Міністерством вищої і середньої спеціальної освіти Української РСР, для якого вона виконувала різні види роботи, були відмічені численними нагородами й відзнаками.

У 2001 р. Я.В. Януш нагороджена знаком *«Відмінник освіти України»*, як педагог і вчений стала номінантом української енциклопедії *«Жінки України»*, а у 2003 році – енциклопедії *«Жінки – вчені Києва»*, у цьому ж році як доктор філологічних наук, професор і вчений включена до книги *«Ученые Международной академии наук высшей школы»*, опублікованої в Москві. У 2003 році Ядвіга Вацлавівна Януш удостоєна державної нагороди: їй присвоєно почесне звання *«Заслужений працівник освіти України»*. З цієї нагоди вона отримала особисту вітальну телеграму Президента України, в якій визнано державою її значний особистий внесок у соціально-економічний і культурний розвиток України та вагомі здобутки у професійній і громадській діяльності.

У 2004 і 2007 роках вона стала номінантом енциклопедії *«Українська мова»* та *Енциклопедії Сучасної України* (ЕСУ), що видається за сприяння Міжнародного фонду «Відродження».

За 19 років своєї роботи в КНЕУ на кафедрі та 13 років завідування цією кафедрою Ядвіга Вацлавівна Януш зробила дуже багато. Взяла кафедру з одним кандидатом наук, а залишила з вісьмома й одним докторантом. Саме Я.В. Януш домоглася створення при кафедрі, яку очолювала, аспірантури і навчально-методичного кабінету, в 1991 році були створені курси для вивчення української мови за складеною нею програмою. При кафедрі регулярно працював теоретичний семінар. Як голова комісії щодо переведення навчального процесу в університеті на українську мову викладання, вона повсякчасно боролася за дотримання єдиного мовного режиму в університеті тощо.

У 2004 році професор Я. В. Януш перейшла на роботу до Національного авіаційного університету. Вона обійняла посаду професора кафедри українознавства Гуманітарного інституту НАУ. Перехід до цього навчального закладу значно розширив межі її професійної діяльності і дав змогу ще більше реалізувати свої професійні можливості. В Гуманітарному інституті, на лінгвістичному факультеті, вона читала курс сучасної української мови для перекладачів за своїм навчальним посібником *«Сучасна українська мова»*. Курс лекцій, що вийшов друком у видавництві КНЕУ, в 2005 році, викладала українську ділову мову для студентів 4 курсу спеціальності - документознавство, українську мову професійного спілкування для студентів 2 курсу юридичного факультету, для студентів 3 курсу факультету міжнародної економіки і права, для студентів 3 курсу міжнародних економічних відносин, для студентів 4 курсу факультету менеджменту й логістики; лекційний курс української мови за професійним спрямуванням для студентів 1 курсу за напрямом - «Філологія», українську мову за професійним спрямуванням і лекційно - практичний курс з навчальної дисципліни - ділове спілкування», керувала викладацькою практикою студентів-магістрів 5 курсу за спеціальністю - документознавство та ін.

За 10 років праці в НАУ Я.В. Януш виступила з доповідями на 20 наукових конференціях, зокрема на Міжнародній конференції в Познані (Польща), на

Міжнародному конгресі в Києві на тему: «Українська освіта у світовому просторі», на якому її доповідь «Українська мова в системі національної освіти в Україні і за її межами» викликала значний інтерес, - їй було запропоновано подати цю роботу до журналу «Українознавство», в якому вона й була опублікована у 2007 році. Я.В. Януш виступала з доповідями в Інституті української мови НАН України, в Інституті мовознавства ім. О.О. Потебні (на пленарному засіданні), в Національному університеті ім. Т.Г. Шевченка, на конференціях, які проводила Міжнародна жіноча організація «Громада», жіноча організація «Жінки в науці та освіті», на всіх конференціях, які проходили в Національному авіаційному університеті: в Інституті повітряного та космічного права і масових комунікацій і в Гуманітарному інституті, який ці конференції організував і проводив. У 2006 році вона зробила доповідь на тему: «Професійне спрямування лінгвістичних дисциплін у вищій школі», яка на пленарному засіданні була прослухана викладачами НАУ та інших навчальних закладів з великим інтересом з огляду на її прагматичний характер і важливість поставленої проблеми.

Я.В. Януш не тільки виступала з доповідями і керувала роботою секцій на конференціях різного рівня, включаючи ті, що відбувалися в Польщі, Німеччині, Молдові, Росії, а й була членом оргкомітетів щодо проведення особливо значущих конференцій (напр. Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті академіка Юрія Бугая. - К., 2004.) поряд з такими державними посадовцями, як В.М. Литвин, В.Г. Кремень, Л.М. Кравчук, М.Ф.Степко, Я.Я. Болюбаш, А.Г. Богомол, К.М. Левківський, М.З. Згуровський, А.Ф. Павленко та ін.

Професор Я.В. Януш, переймаючись проблемами української мови, брала активну участь у засіданнях «круглих столів», у Парламентських слуханнях Верховної Ради України, в роботі громадської організації «Просвіта», Міжнародної жіночої організації «Громада», про що йшлося вище, та ін.

За період роботи в Гуманітарному інституті з 2004 року Я.В. Януш для забезпечення навчального процесу видала 4 навчальні посібники, 2 з них – у видавництві КНЕУ, це: «Сучасна українська мова» і «Українська мова» та «Правила українського правопису», який перевидавався у видавництві НАУ двічі. Посібник «Правила українського правопису» користується значним попитом. Він є корисним не тільки для студентів, рівень грамотності яких у наш час є вкрай незадовільним, а й для всіх підрозділів НАУ, а також будь-якого навчального закладу, для всіх, хто має справу з діловими паперами та діловодством. Інший посібник – «Сучасна українська мова», який в україністиці є єдиним посібником з української мови, в якому теоретичний матеріал подано у формі лекцій, на конкурсі навчальних посібників у НАУ в 2007 році здобув третє місце, а його автор Я.В. Януш була удостоєна диплома 3-го ступеня.

2008 рік, у який Ядвіга Вацлавівна відзначила свій 75-річний ювілей, був для неї особливо щедрим на нагороди і відзнаки. З нагоди ювілею і 50-річчя плідної творчої й сумлінної педагогічної діяльності у вищій школі, за вагомі здобутки в науковій, науково-методичній, громадській і виховній роботі професор Януш Ядвіга Вацлавівна одногосно була рекомендована трудовим колективом кафедри українознавства ГМІ НАУ, Вченою радою Гуманітарного інституту і

Вченою радою Національного авіаційного університету для представлення до нагороди орденом Княгині Ольги III ступеня. З цієї ж нагоди вона була відзначена Почесною грамотою Гуманітарного інституту НАУ і Вітальним адресом Українського відділення Міжнародної академії наук вищої школи та цінним подарунком. «За багаторічну сумлінну працю, активну громадську діяльність та з нагоди 140-річчя від дня заснування Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка» вона була нагороджена Почесною грамотою Київського міського голови. Як випускниця Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка Я.В. Януш стала номінантом книги *«Київський національний університет імені Тараса Григоровича Шевченка. Шляхами успіху»*. Як доктор філологічних наук і професор, вона включена до книги *«Професори Національного авіаційного університету»*.

З 2006 по 2008 рік Я.В. Януш - член Вченої ради ГМІ, у 2009 році – член, а з 2011 року – заступник голови спеціалізованої ради НАУ для захисту кандидатських дисертацій; з 1999 року по 2011 рік – член Видавничої ради Збірника наукових праць «Жінка в науці та освіті: минуле, сучасне, майбутнє»; з 2005 по 2012 рік – член редакційної колегії Збірника наукових праць «Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах». В 2013 році Януш Ядвіга Вацлавівна обрана Почесним членом кафедри української мови ім. К.Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету (м. Рівне).

Ядвіга Вацлавівна успішно співпрацює з Міністерством освіти і науки України, для якого виконувала різні види роботи: складала на замовлення Міністерства програму з сучасної української мови, була членом робочих груп щодо складання навчальних програм з української мови за професійним спрямуванням та нормативних документів для вищої школи тощо.

Загалом за свою довголітню плідну наукову й педагогічну діяльність у вищій школі, як фахівець високого науково-методичного рівня, професор Януш Ядвіга Вацлавівна удостоєна численних відзнак і нагород. Крім тих, які вказані вище, вона нагороджена знаком «Відмінник соціалістичного змагання УРСР» (1967 р.), Почесною грамотою Київського інституту народного господарства (1986 р.), «Подякою» та іменним годинником голови Київської державної адміністрації О.Омельченка (2000 р.), Почесною грамотою Гуманітарного інституту НАУ (2008 р.), про неї писали в газетах, організували передачі по радіо й телебаченню, її фотографії неодноразово були на Дошці пошани кращих викладачів Рівненського педагогічного інституту та ін.

Я.В. Януш як відомий вчений і талановитий педагог є номінантом 7 книг, в яких фактично підсумовується її сумлінна творча діяльність, зокрема чотирьох українських енциклопедій, а саме: «Жінки України» (2001 р.), «Жінки – вчені Києва» (2003 р.), «Українська мова» (2004, 2007 рр.), Енциклопедії Сучасної України (ЕСУ), книг «Ученые Международной академии наук высшей школы» (2003, Москва), «Київський Національний університет ім. Тараса Шевченка. Шляхами успіху» (2008 р.), «Професори національного авіаційного університету» (2008 р.).

12 травня 2013 р. професор Я.В. Януш відзначила свій 80-річний ювілей і 55-річчя успішної педагогічної і наукової діяльності у вищій школі.

З цієї нагоди у зв'язку з багаторічною і плідною педагогічною і науковою працею у вищій школі та громадською діяльністю вона нагороджена нагрудним знаком Національного авіаційного університету «За сумлінну працю» і відзначена Вітальним адресом Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету та Вітальним адресом Українського відділення Міжнародної академії наук вищої школи (м. Москва). В обох Вітальних адресах дано високу оцінку її багаторічної успішної педагогічної, наукової, виховної роботи у вищій школі та громадської діяльності в суспільному житті країни.

І сьогодні Ядвіга Вацлавівна успішно працює над методичним забезпеченням навчального процесу в університеті: підготувала до перевидання у видавництві НАУ посібник «Сучасна українська мова», до видання - новий навчальний посібник «Українська ділова документація», працює над посібником «Українська мова для юристів», над новими науковими розвідками тощо.

СЛОВО ПРО Я.В. ЯНУШ ЯК ПЕДАГОГА, ВЧЕНОГО Й ЛЮДИНУ

Як видатному вченому і педагогу Ядвізі Вацлавівні присвячені колегами і студентами, її учнями, вірші і багато теплих і вдячних слів.

Наводимо лише деякі з них (стиль викладу в поезіях зберігається):

СЛОВО КОЛЕГ

Януш Ядвізі Вацлавівні, зав. кафедри української мови та літератури. До Дня народження.

*У світі є трудівників багато,
Хто зводить дім, летить у даль блакитну,
Хто сіє хліб, працює за верстатом,
А хтось плакає мову нашу рідну.*

*І хоч, здається, треба не багато:
Свою любити працю й рідне слово,
Студентів вчити грамотно писати,
І бути Вчителем, порадиником у всьому.*

*Та скільки треба вкласти праці,
Таланту, сили і здоров'я,
Щоб запалити у серцях гарячу
Любов до мови нашої святої.*

*Зайти на кафедру приємно, мов світлиця,
Прикрашена портретами поетів,
Це звідси мову українську і російську,
Викладачі доносять до студентів.*

*Тут Ви працюєте, професор і наставник,
Ми Вам бажаємо здоров'я і добра,
Щоб Ваша Доля, наче квітка розцвіла,
Завжди щасливою і юною була.*

Л.М. Пупенко, ст. викладач кафедри української мови і літератури КНЕУ.

Вірш опублікований в книзі Багатобарвне літо. - К. : КНЕУ, 2001. – С. 252.

Великій Бджілці-трудівниці!

До ювілею

*Як бджілка, що весь вік збира нектар,
Так і Вона працює все життя;
Природний хист, педагогічний дар
Віддати іншим – сенс її буття!*

*Колеги, кафедра, студенти,
Дипломні, заліки і звіт –
Коли ще будуть дивіденди,
А праці буде на сто літ.*

*Відверта, справедлива, чесна,
І мову, як святиню, береже,
Важкий то труд, але почесний,
А послідовників і не злічити вже!*

*Заслуги всі перелічити годі,
Тож ювілярці нашій і повага, й шана,
Здоров'я на роботі і господі
Бажа з любов'ю колектив, Ядвіго-панно!*

В.М. Варенко, зав. кафедри українознавства
Гуманітарного інституту НАУ.
Підписи усіх членів кафедри. 12.05.2008 р. Київ.

**Щироповажній Ядвізі Вацлавівні Януш у день її народження!
Мила наша колего!**

*Не всякому судила мати
У травні ощасливить світ...
Тож – скільки б Ви не мали літ! –
Вам квітнути й квітнути.*

*Трояндно, сонячно весніти
У всіх параметрах життя
І аж до самозабуття –
Як всі травневі дивоцвіти!...*

*Крім цього, ще є побажання
З нагоди Ваших іменин:
В науці Вам –своїх стежин,
Стрімкого лету і буяння!*

*А ФПК-а... Що ж ФПК-а...
Нехай би нас будь-де зібрали,
Ми б Вам те саме побажали,
Бо Ви... ну, просто Ви... така!*

Власноручно вшанували Вас підписами колеги Ваші з ФПК-а: з Ужгорода, Миколаєва, Запоріжжя, Чернівців, Харкова, Донецька, Кіровограда, Херсона, Вінниці, Житомира, Львова, які перебували (5 міс.) на стажуванні у Львівському університеті ім. І. Франка (Я.В. Януш – староста групи). Травень, 1973 р.

Дорогій Ядвізі Вацлавівні!

*Загал завмер; мовчить, мов крига,
За кафедру стає Ядвіга –
Вельмишановний опонент:
Ловімо творчості момент.*

*Натхненна дуже вчена рада –
Одна згуртована громада.
Вона вже певна – буде зміст,
Бо опонент наш – оптиміст.
Чоловіки – аж променяються...
Бажаємо Вам щастя, Ядзю!*

21 жовтня 2003 р.

Один з авторів (підпис) Михайлин Ігор Леонідович – член спеціалізованої ради для захисту дисертацій. Вірш написано на захисті кандидатської дисертації О.Ф. Кучеренко, у якої Я.В. Януш була опонентом. Захист відбувся в Харкові на засіданні спеціалізованої вченої ради в Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна 21 жовтня 2003 р.).

СЛОВО СТУДЕНТІВ

Глибокошановній Ядвізі Вацлавівні на добрий спомин від студента -
другокурсника Григорія Сокола
(Ровенський педінститут, 18.01.1975 р. Присвячено 10 віршів, подаємо
один).

Г І М Н

*Хай серце квітує рясно
І радості щедрий розмай,
Лиш той душею прекрасний,
Хто свій звеличує край.
Я славлю умів проникність
І пристрастей буйний вир,
Лиш той розуміє сутність,
Хто ділить добро навпіл.
У кого душа відкрита
(І помисли в ній незлі)
Для того-слова привіту
І місце на цій землі.*

10.01.75 р.
Підпис автора.

«Щиро вітаємо зі святом Нового року та Різдвом Христовим Вельмишановну Януш Ядвігу Вацлавівну, професора, видатного викладача і педагога, мудру і добру людину.

Саме своєю невтомною працею на освітянській ниві Ви створили свій образ – образ визнаного не тільки в Україні, а й за її межами науковця, що допомагає студентам нашого вузу глибоко пізнати Україну, її мову, історію, культуру та сучасне життя української нації. Для всіх студентів КНЕУ Ви є взірцем самовідданості своєму покликанню – професії Вченого і Вчителя. Бажаємо Вам в Новому році міцного здоров'я, щастя, благополуччя, здійснення нових намірів на благо України. Нехай Ваша праця завжди буде потрібною, а успіхи – вагомими і переконливими».

З повагою, Ваші студенти. Хамерецький Андрій.
КНЕУ. (Спеціалісти з міжнародної економіки). 2003 р.

«Від щирого серця вітаємо з Новим роком та Різдвом Христовим вельмишановну Ядвігу Вацлавівну – людину надзвичайну, самовіддану своїй праці.

Шановна Ядвіго Вацлавівно!

У всіх студентів, які Вас знають, викликає захоплення Ваша непересічна енергійність, цілеспрямованість у досягненні поставленої мети, шляхетність та інтелігентність у ставленні до студентів.

Ми знаємо і цінуємо Вас як досвідченого педагога і організатора та талановитого Вчителя.

Ви володієте рідкісним даром спілкування з людьми, співчуття та розуміння, творите людям добро. Усі ці прекрасні людські якості гармонійно поєднуються у Вас із почуттям обов'язку, відповідальністю, працьовитістю, з високим покликанням – бути патріотом і професіоналом. Ми хотіли б побажати Вам усього найкращого у Новому році, усього того, що милує серце і душу кожного вчителя, а саме: гарних студентів, які прагнуть вчитися незалежно від відволікаючих розум спокус, удачі в науковій роботі, а також великих успіхів у написанні підручників, що відкривають студентам чарівний світ нашої рідної мови, сповненій мелодійністю, розмаїттям цікавих висловів, неповторністю мовного багатства.

Ми віримо, що за Вами ще багато добрих справ в ім'я процвітання нашої Батьківщини.

Хай не полишає Вас Віра, підтримує Надія, зігриває Любов!

Сил і снаги Вам від рідної землі!»

З повагою, Ваші учні.
Студентка 1 курсу, 1 групи, спеціальність
«Міжнародна економіка і право»,
КНЕУ. Адаменко А.К. 2003 р.

«Шановна Ядвіго Вацлавівно!

Поздоровляю Вас з наступаючим 2009 роком. Бажаю Вам успіхів у роботі, міцного здоров'я, терпіння... Ви – Людина з великої літери, людина, про яку можна говорити з гордістю і не соромлячись своїх слів. Хочу подякувати Вам за те, що Ви навчили мене дивитися на навчання іншими очима, навчили ставитися більш серйозно до життя. Всього Вам найкращого. Залишайтеся не лише таким гарним викладачем, а й такою чудовою людиною, якою Ви є!

З Новим роком!»

З повагою, студентка 104 групи,
Прохоренко Марина.

НАУ, ГМІ (спеціальність - перекладач). 2008 р.

Декілька показових відповідей студентів різних років факультету «Міжнародної економіки і права» КНЕУ на запитання професора Я.В Януш щодо проведених нею занять.

1996 рік. Пухляк: «Професійний словник, який ми вивчали на заняттях з української мови, дуже розширив мій словник, він допоміг мені на лекціях зі спеціальних дисциплін, зокрема, з політичної економії. Багато термінів я спочатку не розумів, а потім за професійним словником – вивчив».

1997 рік. Жихарєва: «Щоб людина була освіченою, інтелігентною, потрібно знати українську мову. Мені сподобались Ваші заняття, це добре, коли вимагаєте знань, бо у інших викладачів ми тільки відсиджуємося, а знати - необов'язково».

1998 рік. Леонова В.: «Я на заняттях Ваших взяла багато нового: з морфології, синтаксису. Вступні лекції дуже зацікавлюють, особливо матеріал про Котляревського і Шевченка. Дуже сподобалась Ваша книжка «Сучасна українська мова»: стисло, все основне, доступно, зрозуміло».

1999 рік. Гриценко: «Заняття Ваші мені сподобались. У жодному інституті (знаю від своїх колег) не вивчають термінологію за профілем вузу, як у нас! І це дуже добре! Мені дуже сподобалось. Ваш досвід слід передати іншим викладачам, бо Вам є що передати!»

2000 рік. Оришук: «Мені було приємно на Ваших заняттях. Продуктивна була праця завжди. Мені дуже сподобалось працювати з української мови. Багато опрацьовувалось матеріалу порівняно з іншими. Нам дуже повезло, що Ви взяли нашу групу. Ми бачимо, що Ви хочете передати нам свої знання, а інші викладачі аби прийти на заняття і відбутися його».

2002 рік. Черниш Максим. Студент 4 курсу. Після складання диференційованого заліку з польської мови, отримавши «задовільно», сказав: «Мені було дуже приємно працювати з Вами. Я знаю, що я польську мову не знаю

більш, ніж на «задовільно». Я дуже радий, що хоча на 4 курсі, але познайомився і працював з Вами. Спасибі Вам за науку».

Показовим також є вислів студента 3 курсу (спеціальність «туризм») Інституту міжнародних відносин НАУ **М.І. Корзуна, (2008 рік)**, який на питання проф. Я.В. Януш, чому він не знає української мови, відповів: «Ядвіго Вацлавівно, ситуація з українською мовою у мене виникла тому, що у нас до Вас не було такого викладача, який би міг нас узяти в кулак і змусити працювати, а Ви прийшли і взяли нас в кулак і змусили працювати, і я зараз узявся за вивчення української мови».

2011 рік. Чепурда М. Студентка 3 курсу ІМВ НАУ: «Таких викладачів, як Ви, Ядвіго Вацлавівно, зараз дуже мало. Вас студенти не бояться, а всі знають, що Ви вимоглива, і у Вас треба ходити на заняття, вчить і знать! Я до Вашого заліку так готувалася, як не готувалася до заліку з жодної дисципліни за всі 3 роки навчання в НАУ, і домоглася результатів».

2011 рік. Буханович Дмитро. Студент 4 курсу Інституту економіки і менеджменту після складання заліку з української мови сказав: «Ядвіго Вацлавівно – Ви один з тих викладачів у нашому університеті, які дають знання і які вимагають знань у студентів».

2012 рік. Гаврилюк С.К. Студент 3 курсу ІМВ НАУ після складання заліку сказав: «Я у Вас, Ядвіго Вацлавівно, за той час, що ми навчалися протягом семестру, вивчив більше з української мови, ніж у школі за 12 років».

2013 рік. Дідківський Олексій. Студент 2 курсу Юридичного інституту НАУ після складання заліку сказав: «З Вами, Ядвіго Вацлавівно, цікаво було працювати на заняттях з української мови професійного спілкування, особливо при вивченні юридичної термінології».

Таких визнань від студентів впродовж своєї педагогічної діяльності Ядвіга Вацлавівна вислухала дуже багато. В усіх вищих навчальних закладах, де працювала проф. Я.В. Януш, вона здобула імідж вимогливого, але справедливого викладача – професіонала, майстра своєї справи, що володіє неабиякою педагогічною майстерністю й важливими для викладача людськими якостями.

Я.В. ЯНУШ – СПІВАЧКА

Ядвіга Вацлавівна Януш – людина всебічно обдарована. Вона не тільки талановитий педагог, відомий науковець, а й талановита співачка. Природа наділила її чудовим, дзвінким і ніжним голосом (ліричне сопрано), подібним до голосу славнозвісної української співачки Оксани Петрусенко, що й визначило другий мистецько-творчий шлях у життєдіяльності Ядвіги Вацлавівни. Співом захоплювалася з дитинства. До співу її залучила мати, Ганна Климівна, яка сама гарно співала. Цей дар значно розвинувся в Костопільському педагогічному училищі (1947-1951 рр.), навчаючись в якому вона не тільки виступала в концертах як солістка, а й всебічно розвивала свій мистецький талант, брала активну участь у всіх гуртках художньої самодіяльності училища, а саме: в хоровому (як солістка), драматичному (як актор), струнному (виконавець на гітарі), танцювальному та ін., і у спорті була серед перших.

Як солістка Ядвіга Януш захищала честь училища на різних конкурсах, олімпіадах і оглядах художньої самодіяльності, здобуваючи призові місця, а також на вечорах дружби, вечорах, присвячених ювілейним датам тощо.

По-справжньому розквітнув співочий талант Ядвіги Вацлавівни в Київському державному університеті імені Т.Г. Шевченка, в якому вона навчалася (1951-1956 рр.) і де була членом, а згодом старостою вокальної студії, яку також закінчила. На дзвінкий і чистий голос молодої співачки в університеті і місті відразу звернули увагу. Її почали запрошувати виступати не тільки в загальноуніверситетських і факультетських вечорах, а й на концертах, які відбувалися на різних концертних майданчиках Києва.

Її чарівний спів лунав зі сцен Київських театрів поряд з такими метрами, як Юрій Гуляєв, Бела Руденко, Євгенія Мірошніченко, Євдокія Колесник, Дмитро Гнатюк, Костянтин Огнєвий та ін. Університетській «зірці» вокалу, як її називали в університеті, присвячували свої пісні такі композитори, як Г. Майборода, А. Кос-Анатольський, В. Вірменич, самодіяльні композитори Рівненщини: Леонід Жевченко, Михайло Каганов, Володимир Толканьов та ін. На всіх концертах, де співала Ядвіга Януш, вона користувалася великим успіхом. Одного разу її спів почув академік з Ленінграда Є.Н. Павловський. Ніжний голос співачки зачарував його, і він запросив її до Ленінграда на свій ювілей, де вона з великим успіхом виконувала українські народні пісні. Між ними зав'язалася дружба, яка тривала багато років.

Навчаючись в університеті, Ядвіга Януш брала активну участь в багатьох оглядах художньої самодіяльності різного рівня, в конкурсах вокалістів Києва, республіки, області, посідала призові місця і була удостоєна дипломів першого і другого ступенів, нагороджена численними грамотами (їх більше 13), в яких відзначався високий рівень її репертуару та велика виконавча майстерність. Співоча діяльність Ядвіги Януш була дуже різноманітною. Вона співала соло, в дуеті, в квартеті, який, до речі, виступав у Московському університеті на Ленінських горах (січень, 1954 р.), брала участь у концерті у Великому театрі в Москві до 300-річчя возз'єднання України з Росією (1954 р.), була солісткою університетського хору. Вона співала на сценах провідних театрів Києва в

концертах, присвячених різним знаменним датам і подіям, на українському телебаченні, коли воно почало діяти в Києві у 1954 році, тощо.

Ядвіга Януш навіть мала свій персональний сольний концерт, що відбувся у Києві в Будинку вчителя, який тоді знаходився на місці сучасного Будинку профспілок, що на Майдані Незалежності і в якому була найкраща акустика в Києві. Концерт проходив під рубрикою «Друга спеціальність». Репертуар був різноманітний: українські народні пісні, арії з опер, романси, балади, пісні сучасних українських і зарубіжних композиторів тощо. Сольний концерт Ядвіги Януш дістав високу оцінку тогочасної преси, яка називала її спів професійним, а виконання таким, що відзначається високою майстерністю. Їй навіть запропонували перейти працювати на професійну сцену до Київського театру музичної комедії, але вона відмовилася і залишилася навчатися в університеті, в якому дістала, крім основної, другу спеціальність – солістки-вокалістки та керівника самодіяльних вокальних колективів і вокальної студії.

Успішна концертна діяльність Я.В. Януш, її любов до пісні спричинилася до того, що вона вступала до Київської консерваторії і склала вступний іспит відомому музикознавцю О.О. Колодубу, який відзначав її неординарні музичні здібності, але через матеріальні нестатки змушена була виїхати на роботу: спочатку в м. Кіцьмань Чернівецької області, за місцем роботи чоловіка, а потім – у місто Рівне. Там, працюючи в Рівненському педагогічному інституті, Ядвіга Вацлавівна активно включилася в художню самодіяльність педінституту і міста. Тут також відразу оцінили її міцний і дзвінкий голос та відкомандировували до Києва на республіканську олімпіаду художньої самодіяльності вчителів шкіл (1958 р.), на якій вона успішно виступила як солістка. Молода виконавиця була нагороджена золотим ручним годинником і удостоєна честі співати на заключному концерті художньої самодіяльності вчителів шкіл у Київському оперному театрі арію Антоніди з опери М. Глінки «Іван Сусанін» і українську народну пісню «Ой джигуне, джигуне» в супроводі симфонічного оркестру театру під орудою славнозвісного диригента Стефана Турчака. У Рівному Ядвіга Януш стала однією з найпопулярніших співачок.

Концертна діяльність Ядвіги Януш сприяла тому, що її запросили до Рівненського драматичного театру зіграти головні ролі у двох українських операх, а саме: роль Наталки в опері М.В. Лисенка «Наталка-Полтавка» і Оксани в опері «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського, з чим вона блискуче впоралася. Ядвіга Януш була членом оперної студії Рівненського будинку культури, членом лекторію «Українська народна і сучасна пісня» для школярів тощо.

Про неї як педагога і солістку писали в обласних і республіканських газетах, відзначаючи її чистий і сильний голос, професійне виконання різноманітного репертуару, починаючи від класики й закінчуючи народними й естрадними піснями (наприклад, в обласній газеті «Червоний прапор», стаття «А пісня поруч», в республіканській газеті «Освіта» подано її фото під час виступу на концерті) тощо, робили передачі по обласному й республіканському радіо під назвою «Поліський соловей», їй присвячували телепередачі, одна з них – «Пісня і праця» була показана по республіканському телебаченню, друга - «Самоцвєты» - по всесоюзному. В них розповідалось про її педагогічну роботу, концертну

діяльність. У цих передачах вона виконувала арії з опер, романси, українські народні і сучасні пісні.

Навчаючись у Києві в аспірантурі, Я. В. Януш (була відібрана за конкурсом) у складі делегації м. Києва в 1969 році з «Поїздом дружби» їздила до Німеччини, де виступала як солістка на урядових та інших концертах у Берліні, Дрездені, Магдебурзі, Лейпцигу та інших містах.

У Рівненському педінституті Ядвіга Вацлавівна не тільки співала на концертах, але й керувала самодіяльними дівочими ансамблями, які успішно виступали на різних святкових заходах, що відбувалися в інституті.

Як лауреат Республіканських і Всесоюзних конкурсів Я.В. Януш включена до книги «Митці Рівненщини» (1997 р.).

Останній виступ Ядвіги Вацлавівни як співачки відбувся в Києві на 100-річчі київського товариства «Просвіта» (2006 р.) в Київському театрі музичної комедії, де вона в супроводі оркестру народних інструментів виконала дві українські народні пісні, а слухачі нагородили її спів тривалими гучними оплесками.

Отже, професор Януш Ядвіга Вацлавівна є не тільки талановитим педагогом-професіоналом, майстром своєї справи, який впродовж усієї педагогічної діяльності сприяв підготовці кваліфікованих кадрів для України, не лише вченим із солідним науковим і науково-методичним доробком, не тільки талановитою співачкою, вона наочно втілила ту велику місію справжнього **Учителя**, яку може виконувати викладач вищої школи у процесі педагогічної роботи, продемонструвала на своєму трудовому шляху, як можна поєднувати працю й пісню, сприяти патріотичному вихованню молодого покоління для своєї держави!

Працівники Публічної бібліотеки імені Лесі Українки і відділу краєзнавчої літератури та бібліографії бажають Ядвізі Вацлавівні великих успіхів у її подальшій педагогічній і науковій роботі!

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ЯНУШ ЯДВІГИ ВАЦЛАВІВНИ

12 травня 1933 р. - *Народилася* в с. Степань Сарненського району Ровенської (нині - Рівненської) області.

1947 р. - *Закінчила* з Похвальною грамотою 7 класів Степанської середньої школи (Ровенська область).

1947-1951 рр. - *Навчалася* в Костопільському педагогічному училищі (Ровенська область).

1951 р. - *Закінчила* з відзнакою Костопільське педучилище, була включена у 5% випуску училища, що дало їй право продовжувати навчання.

1951-1956 рр. - *Навчалася* в Київському державному університеті ім. Т.Г. Шевченка на українському відділенні філологічного факультету.

1956-1957 рр. - *Працювала* вчителем у Кіцманській середній школі (Кіцманський район Чернівецької області).

1958-1984 рр. - *Працювала* асистентом, викладачем, старшим викладачем, доцентом мовознавчих кафедр Ровенського педагогічного інституту.

1961-1965 рр. - *Член* музично-просвітницького лекторію (для школярів) на тему: «Українська народна і сучасна пісня».

1962-1982 рр. - *Член* Всесоюзного товариства «Знання» Української РСР.

1969-1971 рр. - *Навчалася* в аспірантурі Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні АН УРСР у м. Києві.

1971 р. - *Захистила* в Інституті мовознавства ім. О.О. Потебні АН УРСР кандидатську дисертацію; присвоєно науковий ступінь кандидата філологічних наук.

1973 р. - *Прослухала* повний курс підвищення кваліфікації викладачів на факультеті при Львівському державному університеті ім. Івана Франка зі спеціальності «українська мова».

1974-1981 рр. - *Член* Педагогічного товариства УРСР при Рівненському державному педагогічному інституті.

1975 р. - *Присвоєно* вчене звання **доцента** кафедри української мови.

1978 р. - *Нагороджена* Грамотою ректорату, парткому, МК Ровенського державного педагогічного інституту імені Д.З. Мануїльського.

1979 р. - *Стажувалася* на кафедрі української мови (за спеціальністю "українська мова") Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка.

1980-1982 рр. - *Перебувала* в докторантурі Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні АН УРСР у м. Києві.

1984-1985 рр. - *Доцент* кафедри журналістики Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка.

1985-1991 рр. - *Доцент* кафедри російської мови як іноземної Київського інституту народного господарства.

1985-1997 рр. - *Голова* предметної екзаменаційної комісії з української та російської мови і літератури на вступних іспитах (на зміну з доц. Жученко Г.О.) до Київського державного економічного університету, з 1997 р. – Київського національного економічного університету.

1986 р. - *Стажувалася* на кафедрі російської мови та літератури Київського педагогічного інституту ім. О.М. Горького за спеціальністю «російська мова як іноземна».

1990 р. - *Захистила* в Інституті мовознавства ім. О.О. Потебні АН УРСР докторську дисертацію.

- *Присвоєно* науковий ступінь доктора філологічних наук.

1994 р. - *Стажувалася* в Інституті української мови НАН України.

1991-2003 рр. - *Завідувач* кафедри української та російської мов, згодом - кафедри української мови і літератури Київського інституту народного господарства, з 1992 р. - Київського державного економічного університету.

1991-2003 рр. - *Голова* комісії щодо переведення навчального процесу на українську мову в Київському державному економічному університеті, з 1997 р. – в Київському національному економічному університеті.

1991-2004 рр. - *Член* Вченої ради, член Науково-методичної ради Київського державного економічного університету, з 1997 р. – Київського національного економічного університету.

1997 р. - *Присвоєно* звання «Ветеран праці».

1999-2011 рр. - *Член* Видавничої ради з видання збірника наукових праць «Жінка в науці та освіті: минуле, сучасне, майбутнє».

2000-2004 рр. - *Член* Вченої ради Навчального центру Київського національного економічного університету.

2000 р. - *Нагороджена* «Подякою» та іменним годинником Голови Київської міської державної адміністрації: «За вагомий особистий внесок у створення духовних і матеріальних цінностей та досягнення високої майстерності у професійній діяльності».

2001 р. - *Обрана* за конкурсом дійсним членом (академіком) Міжнародної академії наук вищої школи (м. Москва).

- *Нагороджена* знаком «Відмінник освіти України».

- *Включена* як вчений і педагог до енциклопедії «Жінки України».

2003 р. - *Присвоєно* почесне звання «Заслужений працівник освіти України» (державна нагорода) з нагоди 75-річного ювілею за значний особистий внесок у соціально-економічний і культурний розвиток України і вагомій здобутки у професійній та громадській діяльності.

- **Отримано** від Президента України особисту вітальну телеграму з приводу присвоєння почесного звання «Заслужений працівник освіти України», в якій визнано державою значний особистий внесок Я.В. Януш у соціально-економічний і культурний розвиток України, вагомі здобутки у професійній та громадській діяльності...

- **Включена** до книги «Ученые Международной академии наук высшей школы» (м. Москва).

2003-2004 рр. - **Професор** кафедри української мови та літератури Київського національного економічного університету.

- **Відоповідала** (разом з С.В. Козаченком і Л.А. Бакаєвою) за випуск двох наукових і громадсько-інформаційних журналів: Вісник Українського відділення Міжнародної академії наук вищої школи № 1 за 2003 р. і Вісник Українського відділення Міжнародної академії наук вищої школи № 2 за 2004 р.

2004-2007 рр. - **Включена** до енциклопедії «Українська мова» (як доктор філологічних наук, професор).

2004 р. - **Включена** до Енциклопедії Сучасної України (ЕСУ) як доктор філологічних наук, професор. (Здійснювалось за сприяння Міжнародного фонду «Відродження»).

- **Професор** кафедри українознавства Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету.

2005-2011 рр. - **Член** редакційної колегії Збірника наукових праць «Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах» та ін.

2006-2008 рр. - **Член** Вченої ради Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету.

2008 р. - **Нагороджена** Почесною грамотою Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету з нагоди ювілею і 50-річчя успішної науково-педагогічної діяльності у вищій школі.

- **Включена** до книги «Професори Національного авіаційного університету».

- **З нагоди** 75-річного ювілею і 50-річчя плідної наукової та педагогічної діяльності у вищій школі відзначена Вітальним адресом Українського відділення Міжнародної академії наук вищої школи і цінним подарунком.

- **Включена** до книги «Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Шляхами успіху» (як випускниця цього університету 1956 р.), що у своїй трудовій діяльності досягла великих успіхів.

- **Нагороджена** Почесною грамотою Київського міського голови «За багаторічну сумлінну працю, активну громадську діяльність та з нагоди 140-річчя від дня заснування Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка».

- **З нагоди** 75-річчя від дня народження і 50-річчя плідної наукової і педагогічної діяльності у вищій школі одностайно рекомендована колективом кафедри українознавства ГМІ, Вченою радою ГМІ і Вченою радою Національного авіаційного університету і Міністерством освіти, молоді та спорту України до нагородження орденом Княгині Ольги III ступеня.

2009 р. - Член робочої групи з питань викладання дисципліни - українська мова (за професійним спрямуванням) у вищих навчальних закладах України при Міністерстві освіти і науки України.

2009-2011 рр. - Член спеціалізованої ради Національного авіаційного університету із захисту кандидатських дисертацій.

З 2011 р. – Заступник голови спеціалізованої ради Національного авіаційного університету із захисту кандидатських дисертацій.

2013 р. – Обрана Почесним членом кафедри української мови ім. К.Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету (м. Рівне).

- **Професор** кафедри української мови і культури ГМІ Національного авіаційного університету.

- **З нагоди 80-річчя від дня народження і 55-річчя** успішної педагогічної, наукової і громадської діяльності у вищій школі, за багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, плідну наукову і навчально-методичну роботу і особистий внесок у підготовку кваліфікованих спеціалістів професора кафедри української мови і культури Гуманітарного інституту НАУ Януш Ядвігу Вацлавівну нагороджено **нагрудним знаком** Національного авіаційного університету «**За сумлінну працю**».

- **У зв'язку з 80- річчям від дня народження** відзначена **Вітальним адресом** Українського відділення Міжнародної академії наук вищої школи, в якому визначені вагомі здобутки проф. Я.В. Януш у різних сферах суспільного життя України та **Вітальним адресом** Гуманітарного інституту і кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, в якому також дається висока оцінка її професійної діяльності у вищій школі і в університеті зокрема.

НАГОРОДИ І ВІДЗНАКИ ЗА ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

1967 р. – *Нагороджена* значком «Відмінник соціалістичного змагання УРСР» та цінним подарунком.

1967 р. – *Нагороджена* Грамотою ректорату та місцевого комітету профспілки працівників освіти, вищої школи і наукових установ з нагоди Міжнародного жіночого дня 8 Березня і успіхів, досягнутих в навчальній, науковій та громадсько-корисній роботі.

1971 р. – *Занесена* на Дошку пошани Ровенського педінституту за успіхи в науковій роботі: захист кандидатської дисертації.

1975 р. – *Занесена* на Дошку пошани Ровенського педінституту як переможець соціалістичного змагання УРСР.

1978 р. – *Нагороджена* Грамотою ректорату, парткому, МК Ровенського державного педагогічного інституту ім. Д.З. Мануїльського.

1983 р. – *Відзначена* Вітальним адресом Ровенського педінституту з нагоди 50-річчя від дня народження і 25-річчя педагогічної діяльності в цьому інституті.

1986 р. – *Нагороджена* Почесною Грамотою Київського державного економічного університету за успішну роботу в приймальній комісії у 1986 р.

1989 р. – *Нагороджена* медаллю «Ветеран труда».

1991 р. – *Відзначена* Подякою Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти Української РСР і грошовою премією «За активну участь у розробці нормативних документів у сфері вищої освіти».

1996 р. – *Нагороджена* Почесною Грамотою Міністерства освіти України «За сумлінну працю, особистий внесок у справу підготовки висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність».

2000 р. – *Нагороджена* «Подякою» та іменним годинником Голови Київської міської державної адміністрації «За вагомий особистий внесок у створення духовних і матеріальних цінностей та досягнення високої майстерності у професійній діяльності».

2001 р. – *Нагороджена* знаком «Відмінник освіти України».

2008 р. – *Нагороджена* Почесною Грамотою Національного авіаційного університету з нагоди ювілею і 50-річчя успішної науково-педагогічної діяльності у вищій школі.

- *Відзначена* Вітальним адресом Українського відділення Міжнародної академії наук вищої школи та цінним подарунком з нагоди ювілею і 50-річчя плідної наукової та педагогічної діяльності у вищій школі.

- *Нагороджена* Почесною грамотою Київського міського голови «За багаторічну сумлінну працю, активну громадську діяльність та з нагоди 140-річчя від дня заснування Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка».

- **3 нагоди** ювілею і 50-річчя плідної наукової і педагогічної діяльності у вищій школі одногосно рекомендована колективом кафедри українознавства ГМІ, Вченою радою ГМІ і Вченою радою НАУ, Міністерством освіти, молоді та спорту України до нагородження орденом Княгині Ольги III ступеня.

2013 р. – **3 нагоди** 80-річчя від дня народження нагороджена нагрудним знаком НАУ «За сумлінну працю».

ВКЛЮЧЕННЯ ДО КНИГ

1. Як солістка - вокалістка, учасниця художньої самодіяльності включена до книги «Митці Ровенщини» : енциклопед. довідник. – Рівне, 1997. – С. 294 : фото.

2. Як працівник вищої школи, доктор філологічних наук, професор, вчений і педагог включена до енциклопедії «Жінки України». – К. : Фенікс, 2001. – С. 525-526 : фото.

3. Як доктор філологічних наук, професор включена до книги «Жінки-вчені Києва». – К., 2003. – С. 115-116 : фото.

4. Як український мовознавець, доктор філологічних наук, професор включена до енциклопедії «Українська мова». – 2004. – С. 813.

2004 р. - Включена (як доктор філологічних наук, професор) до Енциклопедії Сучасної України (ЕСУ). (Здійснюється за сприяння Міжнародного фонду «Відродження»).

5. Як український мовознавець, доктор філологічних наук, професор включена до енциклопедії «Українська мова». – К., 2007. – С. 845 : фото.

6. Як випускниця філологічного факультету (1956 р.) Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, що досягла значних успіхів у своїй професійній діяльності, **включена** до книги «Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. Шляхами успіху». – К. : Світ успіху, 2008. – С. 247 : фото.

7. Як доктор філологічних наук, професор **включена** до книги «Професори Національного авіаційного університету». - К., 2008. – С. 283 : фото.

8. Як дійсний член (академік) Міжнародної академії наук вищої школи, учений, доктор філологічних наук і професор **включена** до книги «Ученые Международной академии наук высшей школы» (10 лет Академии).(Юбилейное издание). - М., 2003. – С. 206.

НАГОРОДИ І ВІДЗНАКИ Я.В. ЯНУШ ЯК СОЛІСТКИ-ВОКАЛІСТКИ ЗА УЧАСТЬ У ХУДОЖНІЙ САМОДІЯЛЬНОСТІ

1952-2006 рр. - Учасниця (як співачка) багатьох оглядів художньої самодіяльності різних рівнів (від Всесоюзних і Республіканських до обласних і місцевих), переможець багатьох конкурсів солістів-вокалістів, відзначена численними нагородами, а саме: медалями: «Лауреат фестивалю Київщини», «Лауреат фестивалю самодіяльного мистецтва УРСР», «Лауреат Першого Всесоюзного фестивалю самодіяльної художньої творчості трудящих»; трьома дипломами 1-го і 2-го ступеня, тринадцятьма Грамотами, зокрема Грамотою Міністерства освіти Української РСР і Українського республіканського комітету профспілки працівників освіти, вищої школи та наукових установ, Грамотою Ровенського обласного управління культури, значком «Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка до 150-річчя КДУ» та ін. Мала 2 персональні передачі на телебаченні, українському – «Пісня і праця» (30 хв.) і всесоюзному – «Самоцветы» (15 хв.), на українському радіо – «Поліський соловей». Брала участь як солістка-вокалістка в багатьох урядових концертах, які проходили в різних театрах Києва та в драматичному театрі міста Ровно (тепер - Рівне), у Києві мала сольний концерт в Будинку вчителя, що знаходився на нинішньому Майдані Незалежності.

Подаємо перелік нагород і відзнак Я.В. Януш як співачки.

1952 р. – лютий - Почесна грамота

ЦК ЛКСМУ нагороджує цією Грамотою тов. Януш Ядвігу Вацлавівну - студентку 1 курсу філологічного факультету Київського Державного Університету – за активну участь в художній самодіяльності і добру успішність.

1953 р. – Грамота

Виконком Київської міської ради депутатів трудящих нагороджує цією Грамотою тов. Януш Я.В., яка за художнє виконання репертуару на огляді художньої самодіяльності м. Києва в 1953 р. одержала добру оцінку.

1954 р. - Грамота

Міністерство культури Української РСР нагороджує цією Грамотою тов. Януш Я.В. за виступ на Республіканському огляді художньої самодіяльності УРСР, присвяченому 300-річчю воз'єднання України з Росією.

Грамота

Ректорат, партком, профком та комітет ЛКСМУ Київського ордена Леніна державного університету ім. Т.Г. Шевченка нагороджує цією Грамотою Януш Ядвігу за активну участь у розвитку художньої самодіяльності в університеті.

Грамота

Ректорат, партком, профком, комітет ЛКСМУ Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка нагороджує цією Грамотою

Януш Я., студентку IV курсу філологічного факультету, за активну участь в художній самодіяльності університету в 1954 році.

Грамота

Ровенское областное управление культуры, обком ЛКСМУ награждает товарища Януш Ядвигу Вацлавовну, участницу художественной самодеятельности Ровенского городского Дома культуры – победителя областного смотра – конкурса художественной самодеятельности, посвященного 150-летию со Дня рождения Т.Г. Шевченко. За творческие успехи и активное участие в развитии художественной самодеятельности.

1955 р. - Грамота

Киевский областной совет профессиональных союзов награждает тов. Януш Я.В. – Киевский государственный университет - Грамотой за лучшее исполнительное мастерство на областном смотре художественной самодеятельности рабочих и служащих.

1958 р. – Грамота

Міністерство освіти Української РСР і Український республіканський комітет профспілки працівників освіти, вищої школи та наукових установ нагороджують цією Грамотою Януш Я.В. – вчительку середньої школи № 1 м. Ровно - за успішний виступ на Республіканській олімпіаді художньої самодіяльності вчителів шкіл і дитячих установ Української РСР.

1958 г., 28 апреля - Грамота

Ровенский горком профсоюзов работников просвещения, высшей школы и научных учреждений награждает тов. Януш Ядвигу Вацлавовну за творческие успехи и активное участие в развитии художественной самодеятельности.

1958 г., 17 июня - Грамота

Ровенский обком профсоюза работников просвещения, высшей школы и научных учреждений награждает учительницу г. Ровно тов. Януш Я.В. за творческие успехи и активное участие в развитии художественной самодеятельности.

1958 р. - *Виступала* як солістка з симфонічним оркестром Київського оперного театру під диригуванням Стефана Турчака в Київському оперному театрі на заключному концерті учасників художньої самодіяльності, вчителів Української РСР.

1959 р., 28 грудня - Грамота

Ровенське обласне управління культури нагороджує Януш Ядвигу Вацлавівну – викладача Ровенського педагогічного інституту - за творчі успіхи і активну участь в розвитку художньої самодіяльності.

1960 р., березень - Грамота

Ровенський Обласний Комітет ЛКСМУ нагороджує цією Грамотою Януш Ядвигу Вацлавівну – викладача Ровенського педагогічного інституту - за активну участь у розвитку художньої самодіяльності до декади української літератури і мистецтва в Москві.

1962 г., ноябрь – Грамота

Януш Ядвиге Вацлавовне за активное участие в культурном обслуживании военнослужащих и членов их семей и исполнительское мастерство.

1963 р., 16 листопада - Грамота

Правління Ровенського обласного відділення Товариства для поширення політичних і наукових знань Української РСР нагороджує Ядвігу Януш – солістку Ровенської самодіяльної оперної студії - за активну участь в концертах на тематичних вечорах.

1966 г. - Диплом второй степени

Януш Ядвига Вацлавовна солистка Ровенского пединститута им. Д.З. Мануильского.

1966 р., вересень - Почесна грамота

Ровенський обласний комітет ЛКСМУ нагороджує цією грамотою Януш Ядвігу Вацлавівну солістку естрадного колективу Ровенського міського будинку культури за активну участь в огляді-конкурсі молодіжних естрадних колективів м. Ровно в 1966 році.

1967 р. - Диплом

Організаційний комітет фестивалю самодіяльного мистецтва Української РСР, присвяченого 50-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції, нагороджує Дипломом другого ступеня Лауреата фестивалю Януш Ядвігу Вацлавівну, солістку-співачку, учасницю художньої самодіяльності Будинку культури будівельників м. Ровно.

Грамота

Республіканський організаційний комітет по проведенню першого Всесоюзного фестивалю самодіяльної художньої творчості трудящих 1975-1977 рр. в Українській РСР нагороджує Грамотою Януш Ядвігу Вацлавівну – учасницю хорової капели Ровенського державного педагогічного інституту імені Д.З. Мануїльського за успішне проведення фестивалю і досягнення у розвитку самодіяльного мистецтва.

1967 р., травень - Диплом першого ступеня

Організаційний комітет Ровенської області нагороджує Януш Ядвігу Вацлавівну, солістку-вокалістку Ровенського міського Будинку культури – переможця обласного конкурсу-фестивалю самодіяльного мистецтва Української РСР, присвяченого 50-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції.

1967 р., 30 жовтня - Грамота. П. Тронько

Тов. Януш Ядвіга Вацлавівна!

За високий рівень репертуару, виконавчу майстерність, продемонстровану на обласному фестивалі самодіяльного мистецтва, присвяченому 50-річчю

Великої Жовтневої соціалістичної революції, активну участь в обслуговуванні населення, виконком Ровенської обласної Ради депутатів трудящих рішенням від 30 жовтня 1967 року нагороджує Вас Грамотою.

1969 р. - У складі делегації м. Києва як солістка - вокалістка і член концертної бригади їздила з «Поїздом дружби» на святкування 1 Травня до Німеччини, де виступала в концертах у Берліні, Дрездені, Магдебурзі, Лейпцигу та інших містах.

1977 р. – Грамота

Республіканський організаційний комітет по проведенню першого Всесоюзного фестивалю самодіяльності художньої творчості трудящих 1975-1977 рр. в Українській РСР Нагороджує Грамотою **Януш Ядвігу Вацлавівну** – учасницю хорової капели Ровенського державного педагогічного інституту імені Д.З. Мануїльського за успішне проведення фестивалю і досягнення у розвитку самодіяльного мистецтва.

1978 г., 6 марта - Грамота

Ректорат, партком, местный комитет Ровенского государственного педагогического института имени Д.З. Мануильского награждает Януш Ядвигу Вацлавовну, доцента кафедры украинского языка, за творческие успехи и активное участие в развитии художественной самодеятельности.

1997 р. - Включена до книги «Митці Ровенщини».

Енциклопедичний довідник. – Рівне, 1997. Як солістка - вокалістка, учасниця художньої самодіяльності.

2006 р. - Виступала як співачка з оркестром народних інструментів у Київському театрі оперети на концерті до 100-річчя київського товариства «Просвіта».

ДРУКОВАНІ ПРАЦІ

Наведено бібліографічний перелік усіх друкованих праць Я.В. Януш, опублікованих з 1963 по 2013 рік. Посилання розташовані в такій послідовності: **автореферати дисертацій і дисертації, монографії і навчальні посібники, наукові та науково-методичні праці, участь Я.В. Януш у Міжнародних конгресах, симпозіумах, конференціях** (різного рівня: міжнародних, всеукраїнських, всеросійських) тощо. **Я.В. Януш як укладач, Я.В. Януш як рецензент, науковий керівник і опонент дисертацій, рецензії на книги Я.В. Януш і публікації про педагогічну, наукову, громадську та іншу діяльність, рекламування навчальних посібників Я.В. Януш у рекламних виданнях Київського національного економічного університету.** Усе подається у хронологічній послідовності.

АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ, ДИСЕРТАЦІЇ

1971

Значение творчества И.К. Карпенко-Карого в истории языка украинской драматургии конца XIX- начала XX века : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: [спец.] 10.661 «Языки народов СССР» (укр. яз.) / АН УССР, Ин-т языковедения им. А.А. Потебни. – К., 1971. – 22 с.

Значення творчості І. Карпенко-Карого в історії мови української драматургії кінця XIX – початку XX ст. : дис. ... канд. філол. наук / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні. – К., 1971. – 328 с., додаток - 12 с.

1990

Язык украинской драматургии конца XIX- начала XX века (Лексика. Функционально-стилистический аспект) : автореф. дис. на соискание ученой степени доктора филол. наук : спец. 10-02.02. «Языки народов СССР» (укр. яз.) / АН УССР, Ин-т языковедения им. А.А. Потебни. – К., 1990. – 33 с.

Язык украинской драматургии конца XIX - начала XX века (Лексика. Функционально-стилистический аспект) : дис. ... доктора филол. наук : украинский язык / Ин-т языкознания АН УССР им. А.А. Потебни. – К., 1990. – 392 с., додаток - 70 с.

МОНОГРАФІЇ ТА НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

1983

Мова української класичної драматургії : монографія / Я.В. Януш. – Л.: Вища школа, 1983. – 148 с. : портр.

1996

Сучасна українська мова : курс лекцій. Ч.1 / Я.В. Януш. – К., 1996. – 106 с. – (Рекомендовано М-вом освіти України як навчальний посібник для студентів нефілол. спеціальностей вузів).

Українська мова : [навч. посіб.] / Януш Я.В. (кер.авт.кол.) та ін. – К., 1996. – 288 с. – (Рекомендовано М-вом освіти України як навч. посіб). - Текст укр., рос.

2000

Основні правила українського правопису : навч. посіб. / Януш Я.В. – К., 2000. – 68 с. - (Рекомендовано М-вом освіти України).

Українська мова : вправи і завдання для самостійної роботи студентів : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / Януш Я.В. (кер.авт.кол.) та ін. – К., 2000. – 204 с. - (Рекомендовано М-вом освіти і науки України).

2002

Українська література XIX століття : навч.- метод. посіб. для абітурієнтів. Ч.1 / Януш Я.В., Ладигіна О.І., Подгурська Т.А. – К. : КНЕУ, 2002. – 134 с.

Українська мова: вправи і завдання для самостійної роботи студентів : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. – 2-е вид., переробл. і доповн. / Януш Я.В. (кер.авт.кол.) та ін. – К., 2002. – 274 с. – (Рекомендовано М-вом освіти і науки України).

2004

Основні правила українського правопису : навч. посіб. – 2-е вид., стер. / Януш Я.В. – К. : КНЕУ, 2004. – 68 с. – (Рекомендовано М-вом освіти і науки України).

2005

Сучасна українська мова : курс лекцій. Ч. I,II: навч. посіб. для студентів нефілологічних спеціальностей вищих навч. закладів. – 2-е вид., переробл., доповн. / Я.В. Януш. – К.: КНЕУ, 2005. – 460 с.- (Рекомендовано М-вом освіти і науки України).

2006

Українська мова : навч. посіб. – 2-е вид. , переробл. та доповн. / Я.В. Януш (авт. проекту посібн.) та ін.; За заг. ред. проф. Я.В. Януш. – К. : КНЕУ, 2006. – 316 с. – (Рекомендовано М-вом освіти і науки України).

2009

Правила українського правопису: навч. посіб. – 3-е вид., доповн. і переробл. / Януш Я.В. – К. : НАУ-друк, 2009. – 160 с. – (Рекомендовано М-вом освіти і науки України).

2010

Правила українського правопису: навч. посіб. – 4-е вид., доповн. і переробл. / Януш Я.В. – К. : НАУ-друк, 2010. – 160 с. – (Рекомендовано М-вом освіти і науки України).

НАУКОВІ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРАЦІ

1963

Робота над орфографічними помилками учнів у СШ // Звітно-наук. конф. кафедр за 1962 рік : доп. і повідомл. – Ровно, 1963. – С. 65-67.

1965

Методика проведення граматичного розбору в початковій школі // Звітно-наук. конф. кафедр за 1964 рік : секція фізико-математ. наук та методики початкової освіти : тези доп. – Ровно, 1965. – С. 54-56.

1968

Розмовно-побутова лексика в мові персонажів драми І. Карпенка-Карого «Безталанна» : респ. наук. конф. : тези. – К., 1968. – С. 18-20.

1969

Іменникові суфікси у драматургії кінця ХІХ ст. // Питання словотвору східнослов'янських мов: міжвузів. респ. наук. конф. : матер. – К., 1969. – С. 157-158.

Мовні традиції І. Котляревського в творах І. Карпенка-Карого // Ювілейна наукова конференція, присвячена 200-річчю від дня народження І. Котляревського: тези доп. і повідомл. – Х., 1969. – С. 82-83.

1970

Розмовно-побутова лексика в мові персонажів п'єси І. Карпенка-Карого «Безталанна» // Усне побутове літературне мовлення. – К., 1970. – С. 174-181.

У творчій лабораторії І. Карпенка-Карого // Мовознавство. – 1970. - № 5. – С. 15-19.

1971

Деякі спільні синтаксичні риси діалогів у творах І. Котляревського та І. Карпенка-Карого (на матеріалі п'єс «Наталка Полтавка» і «Мартин Боруля») // І. П. Котляревський та українська література і мова : міжвуз. наук. конф., присвяч. 200-річчю від дня народження І.П.Котляревського : доп. – [К.], 1971. – С. 163-175.

1974

Відображення синтаксису розмовно-побутового мовлення в п'єсах О.Є. Корнійчука : респ. наук. конф. з проблем синтаксису українського сучасного усного літературного мовлення : матеріали. – Вінниця, 1974. – С. 128-130.

З'ясування складних питань під час вивчення лексики і фразеології // Українська мова і література в школі. - 1974. – № 8. – С. 72-75.

Стилістичні функції іменного словотворення в мові української драматургії кінця ХІХ- поч. ХХ ст. (На матеріалі п'єс І. Карпенка-Карого, М. Старицького, М. Кропивницького) : міжвуз. наук. конф. з питань східнослов'ян. іменного словотвору, 24-26 верес. 1974 р.: тези доп. та повідомл. – К., 1974. – С. 107-108.

1975

Організація самостійної роботи студентів при вивченні сучасної української літературної мови // Проблема удосконалення навчального процесу в педагогічному вузі : респ. наук.- практ. конф. : матеріали. – К., 1975. – С. 198-199.

Професійне спрямування лінгвістичного аналізу тексту // «Підвищення ефективності професійно-педагогічної спрямованості у підготовці учителів загальноосвітньої школи» : республ. наук. конф., 1975 р., Івано-Франківськ : матеріали. – Івано-Франків., 1975. – С. 80-82.

Роль русского языка при изучении современного украинского языка на филологическом факультете в педагогическом институте // [Проблемы обучения русскому языку в условиях близкородственного билингвизма] : всесоюз. науч. конф. : материалы. – Минск, 1975. – С. 532-534.

Специфика лексики украинских исторических драм конца XIX-начала XX в. // Актуальные проблемы исторической лексикологии восточнославянских языков: всесоюз. науч. конф., нояб. 1975 г. : тезисы докл. и сообщ. – Д., 1975. – С. 152-153.

1976

Роль лінгафонного кабінету в засвоєнні орфоепічних норм української літературної мови // Науково-технічний прогрес і мова: респ. наук. конф. : тези доп. – Житомир, 1976. – С. 179-180.

Стилістичні функції синтаксичних засобів у мові драматичних творів // Українське мовознавство: республік. міжвід. наук. зб. - 1976. – Вип. 4. – С. 60-65.

1980

Організація самостійної роботи студентів у процесі вивчення сучасної української літературної мови // Українське мовознавство: республік. міжвід. наук. зб. - 1980. – Вип. 8. – С. 119-123.

1981

Зображальні функції антропонімів у мові української драматургії кінця XIX- початку XX ст. // Мовознавство. – 1981.- № 5 (верес.- жовт.). – С. 41- 46.

1982

Іншомовна лексика в мові української класичної драматургії (кінець XIX-початок XX ст.) // Лексика української мови в її зв'язках з сусідніми слов'янськими і неслов'янськими мовами : тези доп. – Ужгород, 1982. – С. 31-32.

Мовностилістичний аналіз п'єс І. Карпенка-Карого «Сто тисяч» і «Хазяїн» // Українська мова і література в школі. – 1982. - № 2. – С. 44-48.

Роль синонімів у драматичному творі // Українське мовознавство: республік. міжвід. наук. зб. – 1982. – Вип. 10. – С. 79-87.

1985

Лексичні засоби гумору в мові української драматургії (на матеріалі п'єс І. Карпенка-Карого, М. Старицького, М. Кропивницького) // Культура слова: респ. міжвід. зб. – 1985. – Вип. 29. – С. 20-26.

Роль І. Карпенка-Карого в становленні норм української літературної мови кінця ХІХ-початку ХХ ст. // І.К.Карпенко-Карий – видатний драматург, актор, громадський діяч: наук. конф., 19-20 верес. 1985 р. : тези. – Кіровоград, 1985. – С. 109-110.

1987

[**Русский** и украинский языки и литература // Методические рекомендации для поступающих в Киевский институт народного хозяйства им. Д.С. Коротченко. - К. : КИНХ, 1987. – С. 92-128.].

Семантическое преобразование слова в драматическом произведении (на материале пьес И. Карпенко-Карого, М.Старицкого, М. Кропивницкого, И. Франко и Леси Украинки) // Семантика языка и текста (к проблеме изучения русского языка в союзных республиках) : межвуз. науч. конф., 28-30 окт. 1987 г. : Вторые Кировоград. семантические чтения : тезисы. – Кировоград, 1987. – С. 205-206.

1988

Мова драматичних творів Б. Грінченка в історії мови української драматургії кінця ХІХ- початку ХХ ст. // Борис Грінченко: респ. наук. - практ. конф., присвячена 125-річчю від дня народження видатного письменника, вченого, громадського діяча, 1-3 груд. 1988р. : тези доп. – Ворошиловград, 1988. – С.151-152.

1989

Мовні традиції Т.Г. Шевченка в українській класичній драматургії кінця ХІХ – початку ХХ століття // Т.Г. Шевченко – поет, революціонер, мислитель : обл. наук.-теорет. конф., присвячена 175-річчю від дня народження Великого Кобзаря : тези доп. і повідомл. – Івано-Франків., 1989. – С. 82-84.

Русско-украинские языковые связи в украинской классической драматургии конца ХІХ- нач. ХХ ст. // Русское языкознание. - 1989. – Вып. 19. – С. 78-84.

1990

Культурологічний підхід до вивчення української мови у вузі // Мова і культура нації: регіональна наук.- практ. конф., 9-10 жовт. 1990 р. : тези доп.- Л., 1990. – С. 89-90.

[Русский и украинский языки и литература] // Методические рекомендации для поступающих в Киевский институт народного хозяйства им. Д.С. Коротченко. - К. : КИНХ, 1990. – С. 84 -114.]

М. Старицький і українська літературна мова другої половини ХІХ ст. // «М. Старицький: творче обличчя і місце в національній культурі»: наук. конф., 17-18 груд. : тези доп. і повідомл. – К., 1990. – С. 54-56.

1991

[Украинский и русский языки и литература] // Методические рекомендации для поступающих в Киевский институт народного хозяйства им. Д.С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1991. – С. 93-121].

1993

Гетман Богдан Хмельницький // Методические разработки по русскому языку для иностранных студентов, аспирантов и стажеров : (на материале текстов по истории и культуре Украины) / сост. : Я.В. Януш, А.В. Качура, П.Ф. Шевченко– К. : КГЭУ, 1993. – С. 66-73.

Зміст і методика проведення практичних занять з української мови в економічному вузі // Форми й методи проведення семінарських, лабораторних і практичних занять з використанням методів активного навчання для підготовки бакалаврів в економічному вузі : наук.-метод. конф., 4 лют. 1993 р. : тези доп. – К. : КДЕУ, 1993. – С. 36-38.

Конец Украинской автономии // Методические разработки по русскому языку для иностранных студентов, аспирантов и стажеров : (на материале текстов по истории и культуре Украины) / сост. : Я.В. Януш, А.В. Качура, П.Ф. Шевченко. - К. : КГЭУ, 1993. – С. 79-85.

Проблеми, зміст і завдання курсу української мови для студентів-нефілологів //Українська мова у вищих навчальних закладах України : темат. зб. наук. праць. – К., 1993. – С. 18-23.

М. Старицький про українську літературну мову // Мовознавство. – 1993. - № 1 (січ.- лют.). – С. 38-42.

Украина в ХІХ веке // Методические разработки по русскому языку для иностранных студентов, аспирантов и стажеров : (на материале текстов по истории и культуре Украины) / сост. : Я.В. Януш, А.В. Качура, П.Ф. Шевченко. – К. : КГЭУ, 1993. – С. 85-92.

Украина после Хмельницкого //Методические разработки по русскому языку для иностранных студентов, аспирантов и стажеров : (на материале текстов по истории и культуре Украины) / сост. : Я.В. Януш, А.В. Качура, П.Ф. Шевченко– К. : КГЭУ, 1993. –С. 74-79.

1994

Робота над піднесенням мовної культури бакалаврів на заняттях з української мови у вузі економічного профілю // Проблеми розвитку змісту освіти на бакалаврському етапі в світлі вимог ринкової економіки : наук.-метод. конф., 4 лют. 1994 р. : тези доп. – К. : КДЕУ, 1994. – С. 46-48.

Тропи як елементи художньо-зображальної системи в мові української класичної драматургії // Swiat przedstawiony w dziełach pisarzy wschodniostowianszczyzny. - Zielona Gora, 1994. – С. 119-128.

Українська ділова мова // Програми дисциплін соціально-гуманітарного циклу для підготовки бакалаврів з економіки. – К. : КДЕУ, 1994. - С. 75-86.

1995

Збагачення словника та піднесення мовної культури студентів на заняттях з української мови у вузі економічного профілю // Проблеми підготовки економістів в умовах переходу до ринкової економіки : наук.-метод. конф. : матеріали. – О., 1995. – С. 108-109.

Іван Карпенко-Карий і українська літературна мова кінця ХІХ – початку ХХ століття // Іван Карпович Карпенко-Карий і українська театральна культура : всеукр. міжвуз. наук. конф., 2 листоп. 1995 р., присвяч. 150-річчю від дня народження І.К. Карпенка-Карого : матеріали. – К., 1995. – С. 114-116.

1996

Роль інновацій у розвитку термінологічної системи української мови // Українська термінологія і сучасність : всеукр. наук. конф. : тези доп. – К., 1996. – С. 54.

Леся Українка – гордість української нації // Економіст. – 1996. – берез. - №. 5-6. – С. [2] .

1997

Культурологический аспект в преподавании русского языка иностранным студентам в экономическом вузе // Новое в теории и практике описания и преподавания русского языка : науч.-метод. конф., 22-23 мая 1997 г. в Варшаве : материалы. – Варшава, 1997. – С. 282-285.

Нові економічні терміни в українському словнику // Українська термінологія і сучасність : II Всеукраїн. наук. конф. : матеріали. - К., 1997. – С. 121–124.

Роль інновацій у розвитку лексичної системи української мови // Innowacje w jezykach wschodnioslowianskich. – Zielona Gora, 1997. – С. 115-121.

Роль контролю в піднесенні ефективності занять з української ділової мови в економічному вузі // Контроль навчання в забезпеченні якості освіти : наук – метод. конф., 1 лют. 1996 р. : матеріали. – К. : КНЕУ, 1997. – С. 139-142.

[Українська та російська мови і література // Київ. нац. економіч. університет : дов. для вступників на 1997 рік. – К., 1997. – С. 94-117.]

1998

Роль курсу української ділової мови у підготовці фахівців економічного профілю // Університетський рівень освіти: зміст та напрями забезпечення : наук. – метод. конф., 3 лют. 1998 р. : матеріали. – К., 1998. – С. 100-102.

Роль термінології у професійній освіті // Українська термінологія і сучасність : зб. наук. праць. – К., 1998. – С. 25-29.

Українська мова в економічному вузі // Українська мова: з минулого в майбутнє : 200 - річчю виходу в світ «Енеїди» Івана Котляревського присвячується. - К., 1998. – С. 93-94.

Українська мова в економічному вузі (Питання мовної культури) // Проблеми утвердження і функціонування державної мови в Україні : міжнар. наук. конф., 28-29 листоп. 1996 р. : матеріали. – К. : КМ Academia, 1998. – С. 150-152.

1999

Місце термінології у сучасній професійній освіті // Університетська педагогічна освіта як шлях гуманізації суспільства : міжнар. наук.-практ. конф., 21-23 квіт., 1999 р. : матер. доп. – К. : КНЕУ, 1999. – С. 113-116.

Про культуру української мови // Економіст. – 1999. – лют. - № 3-4. – С. 3.

Термінологія і професійна освіта // Запровадження сучасних технологій навчання в КНЕУ : наук. – метод. конф., 18-20 листоп. 1998 р. : зб. матеріалів. – К., 1999. – С. 127-130.

Українська мова в економічному вузі // Дивослово. – 1999. – № 2. – лют. – С. 9-14. – (Викладачеві вищої школи).

Українська мова як неодмінний компонент гуманізації освіти вищої школи в Україні // Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє: міжнар. наук.-практ. конф., Україна, Київ, 3-4 груд. 1999 р. : матеріали. – К., 1999. – С. 87-91.

Українська (російська) мова та література / [уклад. : А.Ф. Павленко, Я.В. Януш та ін.] // Довідник для вступників. – К., 1999. – С. 102-123.

2000

Новое в преподавании русского языка в Украине // Новое в теории и практике описания и преподавания русского языка : VII Междунар. науч. конф., 11-12 мая 2000 г. : [материалы]. – Варшава, 2000. – С. 355-359.

Організація самостійної роботи студентів при навчанні української ділової мови // Система організації самостійної роботи студентів: досвід, проблеми : наук.-метод. конф., 2 лют. 2000 р. : матеріали. – К., 2000. – С. 98-100.

Слово у драматичному тексті // Slowo. Tekst. Czas. IV Miedzynarodowa Konferencja Naukowa, 21-22 pazdziernika 1999 r. : materialy. – Szczecin, 2000. - С. 129-133.

Хроніка // Мовознавство. – 2000. - № 6. – С. 75-76. – (Наукове життя).

2001

Переклад як навчальний засіб при вивченні української мови у вищій школі // Slowo. Tekst. Czas. V Miedzynarodowa Konferencja Naukowa, 8-9 czerwca 2000 r. : materialy. – Szczecin, 2001. - С. 74 -78.

Роль термінології у формуванні мовно-професійної компетентності фахівців економічного профілю // Українська термінологія і сучасність : зб. наук. праць. – К. : КНЕУ, 2001. – Вип. IV . - С. 15-19.

Українська (російська) мова та література / [уклад. : А.Ф. Павленко, Я.В. Януш та ін.] // Довідник для вступників. – К., 2001. – С. 107-127.

Українська мова у вищій школі // Гуманітарна освіта в технічному університеті: проблеми та перспективи : міжнар. наук.-практ. конф. «АВІА-2000» : матеріали. - К., 2001. - С. 148-151.

2002

Нові фразеологізми в українській діловій мові як засіб збагачення її виражальних можливостей // Slowo. Tekst. Czas. YI Miedzynarodowa Konferencja Naukowa, 6-7 wrzesnia 2001 r. Szczecin; 8 -9 wrzesnia 2001 r. Greifswald : materialy. – Szczecin : Greifswald, 2002. - С. 376-382.

Роль Михайла Старицького у розвитку літературної мови // Дивослово. – 2002. - № 7. – лип. – С. 14-16.

Українська мова в сучасній освіті (оцінка ситуації, проблеми, пропозиції...) // Жінка в науці та освіті : минуле, сучасність, майбутнє: друга міжнар. наук. – практ. конф., Україна, Київ, 5-6 лип. 2002 р. : матеріали. – К., 2002. - С. 161-165.

Українська мова у вищій школі // Філологія. Методика. Педагогіка : зб. наук. пр. викл. каф. інозем. мов та укр. мови і л-ри Київ. нац. екон. ун-ту. - К., 2002. - С. 3–8.

Українська мова у сучасній професійній освіті в Україні (проблеми, нові аспекти її вивчення та контролю) // Сучасні технології навчання та оцінювання знань студентів : наук.-метод. конф., 1 лют. 2002 р. : матеріали. - К., 2002. - С. 313-315.

2003

Інновації в лексичній системі української мови (на матеріалі економічної термінології) // Навчальні інновації та їхній вплив на якість університетської освіти: зб. матеріалів наук. – метод. конф., 29 січ. 2003 р. - К., 2003. - С. 152-154.

Лингвистическое образование в высшей школе (проблемы и перспективы) // «Наука и образование: актуальные проблемы и перспективы развития» = Science and education: the present stage problems and perspectives of the development : IX Академические чтения 28-30 окт. 2003 г. Кишинев : тез. докл. - Кишинев, 2003. – С. 69-70.

Проблемы русского языка в Украине // Русистика и современность. Языкознание 3 : [междунар. науч. конф., 3-4 сент. 2003 г. Жешув] : сб. – Rzeszow, 2003. – С. 407-413.

Українська мова в системі національної освіти в Україні // Вісник українського відділення Міжнародної академії наук вищої школи. – 2003. – № 1 [квіт.]. – С. 171-179.

2004

Інновації в українській літературній мові на сучасному етапі її розвитку // Ze studiow nad jezykami i literaturami wschodniosfowianskimi. – Zielona Gora, 2004. - С. 39-44.

Лингвистическое образование в высшей школе (проблемы и перспективы) // Наука и образование: актуальные проблемы и перспективы развития = Science and education: the present stage problems and perspectives of the development : IX Академические чтения, Республика Молдова, Кишинев, 28-30 окт. 2003 г. : труды. - М. [Moskow], 2004. – С. 176-184.

Світлій пам'яті академіка Ю.М. Бугая // Вісник українського відділення Міжнародної академії наук вищої школи. – 2004. – № 2, груд. – С. 11-12.

Специфика обучения русскому языку иностранных учащихся в Украине // Человек. Сознание. Коммуникация. Интернет = Czlowiek. Swiadomosc. Komunikacja. Internet : II Miedzynarodowa Konferencja Naukowa, Warszawa, 6-9 maja 2004 / науч. проф. Л. Шипелевич. – Варшава, 2004. – С. 203-208.

Українська мова професійного спрямування у вищій школі // Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. праць. – 2004. – Вип. 14. – Кн. 2. – С. 277-280.

2005

Роль української мови в гуманізації освіти вищої школи в Україні // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах : зб. наук. пр. – 2005. – Вип.11. – С. 104–109.

Роль української мови у вихованні студентів // Дивослово. – 2005. - № 4. – квіт. – С. 37-39.

Русско-украинские связи при обучении русскому языку как иностранному в Украине // *Studia rossica posnaniensia : zeszyt.* - XXXII. – Poznan. – 2005. – С. 195-200.

Українська мова як засіб виховання студентської молоді // Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє : третя Міжнар. наук. – практ. конф. «Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє» та друга Міжнар. наук. – практ. конф. «Гендерний компонент у структурі вищої технічної освіти і природничих наук», Україна, Київ, 3-5 листоп. 2005 р. : матеріали. – К., 2005. – С. 239-243.

2006

Зображальні антропоніми в українській класичній драматургії кінця ХІХ - початку ХХ ст. // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах : зб. наук. пр. - 2006. - Вип.13. - С. 189–200.

2007

Антропоніми як зображальний засіб у мові української класичної драматургії // *Literatury i jgzyki wschodnioslowianskie z perspektywy poczgtku ХХІ wieku.* – Zielona Cora, 2007. – С. 175-184.

Професійна спрямованість лінгвістичних дисциплін у вищій школі // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах: зб. наук. пр. – 2007. – Вип. 15. - С. 204–211.

Українська мова в системі національної освіти в Україні і за її межами // *Українознавство.* – 2007. - № 4. – С. 194-197.

2008

Навчально-виховне спрямування української мови в вищій школі // Життя духовного основа : українська мова в системі вищої та середньої освіти України : круглий стіл, 17.12.2007 р. : матеріали. – К. : Жіноча Громада, 2008. – С. 30-40.

Навчально-виховне спрямування української мови у вищій школі // Життя духовного основа : українська мова в системі вищої та середньої освіти України. Державна мова у вищих і середніх навчальних закладах України. – 2008. - № 7-8. – С. 7-9.

Роль Лесі Українки в інтелектуалізації української літературної мови // *Леся Українка і сучасність* : зб. наук. пр. – Луцьк, 2008. – Т.4. Кн. 2. – С. 210-220.

Роль языка в высшем профессиональном образовании // *Известия Международной академии наук высшей школы = Proceedings of the international higher education academy of sciences.* – 2008. - № 4. – С. 89-98.

Українська мова в середній і вищій школі // Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє : Четверта Міжнар. наук.- практ. конф «Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє», присвячена 130-річчю вищої освіти жінок в Україні, 6-8 листоп. 2008 р., Київ, Україна : матеріали. – К., 2008. – С. 173-178.

2009

Відображення словесно-художньої практики українських драматургів - класиків кінця ХІХ – початку ХХ ст. у Словнику української мови (в 11 т.) // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах : зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 19. – С. 219-231.

2010

Питання мовної культури на заняттях з української мови в неспеціалізованих ВНЗ України // Мовні і концептуальні картини світу. – 2010. – Вип. 29. – С. 466-470.

Російські слова в мові української класичної драматургії кінця ХІХ - початку ХХ століття // Лінгвістичні дослідження : зб. наук. праць. – 2010. – Вип. 29. – С. 210-220.

2011

Інновації у словнику української літературної мови // Динамічні процеси в граматиці і лексичному складі сучасних слов'янських мов : міжнар. наукова конф., присвячена пам'яті доктора філолог. наук, професора, академіка АН ВШ Укр., зав. кафедри укр. мови РДГУ К.Ф. Шульжука, 19-20 трав. 2011 р. : матеріали доп. – Рівне; Оломоуць, 2011. – С. 196-199.

Мова української драматургії кінця ХІХ – початку ХХ ст. як об'єкт дослідження // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах : зб. наук. праць. – 2011. – Вип. 23. – С. 25-32. – (Надзагл. Мін-во освіти і науки, молоді та спорту Укр.; Нац. авіаційн. ун-т).

Українська мова як засіб виховання у вищій школі // Динамічні процеси в граматиці і лексичному складі сучасних слов'янських мов : міжнар. наук. конф., присвячена пам'яті доктора філолог. наук, професора, академіка АН ВШ Укр., зав. кафедри укр. мови РДГУ К.Ф. Шульжука, 19-20 трав. 2011 р. : матеріали доп. - Рівне; Оломоуць, 2011. – С. 272-275.

Українські драматурги-класики кінця ХІХ – початку ХХ ст. і українська мова // Життя – у слові : зб. наук. праць на пошану академ. В.М. Русанівського (1931-2007). – К., 2011. – С. 429-442. – (Надзагл. НАНУ; Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні).

2012

Українська мова в парадигмі сучасної освіти в Україні і за її межами // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах : зб. наук. праць. – 2012. – Вип. 25. – С. 15-23.

2013

Презентація навчального посібника доктора філологічних наук, професора кафедри української мови та культури Гуманітарного інституту НАУ, Януш Ядвіги Вацлавівни «Правила українського правопису» : міжвуз. наук.-практ. семінар «Українська мова і культура: здобутки та перспективи», 28 лют., 2013 р. : [прогр.]. – К. : НАУ, 2013. – [С. 5].

УЧАСТЬ Я.В. ЯНУШ У МІЖНАРОДНИХ КОНГРЕСАХ, СИМПОЗИУМАХ, СЕМІНАРАХ, КОНФЕРЕНЦІЯХ (різного рівня: міжнародних, всеукраїнських, всеросійських) тощо

1968

Розмовно-побутова лексика в мові персонажів драми І. Карпенка-Карого «Безталанна» // Респ. наук. конф., присвячена вивченню українського усного літературного побутового мовлення, 24-28 трав., 1968 р., Суми, СДПІ ім. А.С.Макаренка : прогр. – Суми, 1968. – С. 9.

1969

Деякі синтаксичні риси І.П. Котляревського та І. Карпенка-Карого // Респ. міжвуз. наук.-конф., присвячена 200-річчю від дня народження І.П. Котляревського, 16-18 жовт., 1969 : прогр. – К., 1969. – С. 4.

Стилістичні функції іменникових суфіксів у драматургії кінця ХІХ ст. // Респ. наук. міжвузів. конф., присвячена вивченню словотвору східнослов'янських мов, 24-27 верес., 1969, Миколаїв : прогр. – Миколаїв, 1969. – С. 13.

1972

Стилістичне використання фразеологізмів у діалогії «Рік народження - 1917» // Творчість Юрія Смолича та проблеми розвитку радянської публіцистики : наук. конф., 30-31 трав., 1972 р., Одеса : прогр. – О., 1972. – С. 4.

1973

Традиції О.М. Островського у створенні словесно-художніх образів в українській драматургії II-ої половини ХІХ ст. // Ювілейна наукова конф., присвяч. 150-річчю з дня народження великого російського драматурга, 9-10 квіт. 1973 р., Київ., Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка АН УРСР : прогр. – К., 1973. – С. 5.

1975

Організація самостійної роботи студентів при вивченні сучасної української літературної мови на II курсі українського відділення // «Удосконалення навчально-виховного процесу в педагогічному вузі» : міжвуз. наук. конф., 20-22 січ., 1975 р., Київ : прогр. – 1975. – С. 16.

Професійне спрямування лінгвістичного аналізу тексту // «Підвищення ефективності професійно-педагогічної спрямованості у підготовці учителів загальноосвітньої школи» : наукова конф., 23-25 жовт., 1975 р., Івано-Франківськ : прогр. – Івано-Франків., 1975. – С. 20.

Професіоналізація при вивченні лінгвістичного аналізу тексту // 30-річчю перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр. присвячується : звітна наук. конф. кафедр інституту за 1974 р., Ровно : прогр. – Ровно, 1975. – С. 10.

1982

Мовне багатство п'єс М. Кропивницького, М. Старицького та І. Карпенка-Карого // «Український дожовтневий театр і його місце в історії вітчизняної театральної культури» : наук.- теоретич. конф., присвяч. 100-річчю укр. професіонального театру, заснованого М.Л. Кропивницьким, 15-16 жовт., 1982 р. : прогр. – К., 1982. – С. 5.

1983

Культура мовлення і практична стилістика // «Розвиток усного і писемного мовлення учнів – основа удосконалення програми з української мови та літератури» : обл. семінар-практикум інспекторів рай (міськ)вно, методистів рай (міськ) методкабінетів, 1-2 листоп., 1983 р. : прогр. – Ровно, 1983. – С. 2.

1991

Роль Лесі Українки в інтелектуалізації української літературної мови // Леся Українка і світова культура : міжнар. симпозіум, 3-8 верес., 1991, Луцьк : прогр. – К., 1991. – С. 23.

1993

Зміст і методика проведення практичних занять з української мови у вузі економічного профілю // «Слов'янська культура в сучасному світі (вивчення та викладанні в іноземній аудиторії)» : 3-ій міжнар. семінар, 5-8 жовт., 1993 р. : прогр. – К., 1993. – С. 16.

Tropy jak elementy chudoznio-zobrazalnojs systemy w mowi ukrajinskoji kiasycznej dramaturhii // Wyzsza szkola pedagogiczna : konf. nauk, 3-4 czerwca, 1993, Zielona Gora : progr. - Zielona Gora, 1993. – S. 3.

1995

Іван Карпенко-Карий і українська літературна мова кінця ХІХ – початку ХХ ст. // «Іван Карпович Карпенко-Карий і українська театральна культура» : всеукр. міжвуз. наук. конф., присвячена 150-річчю від дня народження І.К. Карпенка-Карого, 1 листоп., 1995 р. : прогр. – К., 1995. – С. 7.

1996

Роль контролю у піднесенні ефективності занять з української ділової мови в економічному вузі // «Контроль навчання в забезпеченні якості освіти» : наук.-метод. конф., 1 лют., 1996 р., Київ, КДЕУ : прогр. – К., 1996. – С. 12.

Українська мова в економічному вузі (питання мовної культури) // Проблеми утвердження і функціонування державної мови в Україні : міжнар. наук. конф., 28-29 листоп., 1996 р., Київ, Нац. Ун-т «Києво-Могилянська академія» : прогр. – К., 1996. – С. 11.

1997

Русский язык в новых условиях в Украине : VII Международная конференция «Европейская русистика и современность», 23-25 сент., 1997 г., Познань : прогр. – Познань, 1997. – С. 13.

1998

Термінологія у професійній освіті // Українська термінологія і сучасність : (до 80-річчя Національної академії наук України) : III Всеукр. наук. конф., 10-12 листоп., 1998 р., Київ : прогр. – К., 1998. – С. 6.

1999

Новое в преподавании русского языка в Украине // «Новое в теории и практике описания и преподавания русского языка» : VI Междунар. науч. конф. : к 200-летию со дня рождения А.С. Пушкина, 6-7 мая, 1999 г., Варшава : прогр. – Варшава, 1999. – С. 6.

Слово у драматичному тексті : IV Meidzynarodova konf. Naukova “Slovo. Tekst. Czas” , 21-22 pazdziernika, 1999 r. : progr. – Szczecin, 1999. – С. 11.

Сучасна українська мова в неспеціальних вузах України // «Впровадження та викладання українознавчих дисциплін у вузах України» : ювілейна наук. – практ. конф., 9-10 груд., 1999 р., Київ : прогр. – К., 1999. – С. 3. – («КПІ-100»).

2000

Переклад як навчальний засіб при вивченні української мови у вищій школі // V Miedzynarodova konf. naukova “Slovo. Tekst. Czas”, 8-9 czerwca, 2000 r., Szczecin : прогр. – Szczecin, 2000. – С. 10.

Сучасна українська мова у вищій школі // “АВІА-2000» : міжнар. наук.-техн. конф., 4-6 жовт., 2000 р., Київ : прогр. – К., 2000. – С. 47.

2001

Нові фразеологізми в українській діловій мові як засіб збагачення її виразових можливостей // “Slovo. Tekst. Czas» VI Miedzynarodova konf. naukova, 6-7 wrzesnia, 2001, Greifswald : прогр. - Szczecin; Greifswald, 2001. – С. 7.

2002

Проблемы русского языка в Украине // Wspolczesne problemy rusycystyki : Miedzynarodova konf. nauk., 3-4 wrzesnia, 2002 r., Rzeszow : прогр. – Rzeszow, 2002. – С. 13.

2003

Інновації в українській літературній мові на сучасному етапі її розвитку // «Literatury i jezyki wschodnioslowianskie z perspektywy poczатku XXI wieku» : XI migdzynarodova symposium slawistyczne, 28 maja 2003 r. : progr. - Zielona Gora, 2003.

Лингвистическое образование в высшей школе (проблемы и перспективы) : IX Академические чтения «Наука и образование : актуальные проблемы и перспективы развития», 28-30 октября 2003 г., Республика Молдова. – Кишинев, 2003. – С. 3.

2004

Специфика обучения русскому языку в Украине // «Русский язык в языковом и культурном пространстве Европы и мира: Человек. Сознание. Коммуникация. Интернет» : 6-9 маја, 2004, Warszawa : progr. - Warszawa, 2004. – С. 10.

Українська мова професійного спрямування у вищій школі // «Філологія в Київському університеті: історія та сучасність», присвячена 200-річчю від дня народження М.О. Максимовича : міжнар. наук. конф., 12 жовт., 2004 р., Київ, КНУ ім. Тараса Шевченка; Ін-т філології : прогр. – К., 2004. – С. 36.

2005

Русско-украинские связи при обучении русскому языку как иностранному в Украине // «Европейская русистика и современность» : XI Междунар. конф., 12-16 сент. 2005 г. : програм. – Познань, 2005. – С. 19.

Українська мова як неодмінний компонент гуманізації освіти у вищій школі // «Гуманітарна освіта в профільних вищих навчальних закладах : проблеми і перспективи» : VI Всеукр. наук.-практ. конф., 16-18 берез., 2005 р., Київ, НАУ : прогр. – К., 2005. – С. 26.

2007

Навчально-виховне спрямування курсу української мови у неспеціальних ВНЗ в Україні // Українська лінгвостилістика у сучасній науковій парадигмі : наук.-практ. конф., присвячена 70-річчю від дня народження доктора філолог. наук, проф. С.Я. Єрмоленко, 1 листоп., 2007 р., Київ : прогр. – К., 2007. – С. 21.

Навчально-виховне спрямування української мови у вищій школі // Українська мова в системі вищої та середньої освіти України : круглий стіл, 17 груд., 2007 р. : прогр. – К., 2007. – С. 3.

Питання мовної культури на заняттях з української мови у вищих навчальних закладах // Національна культура у парадигмах семіотики, мовознавства, літературознавства, фольклористики : міжнар. наук. конф., 24 жовт., 2007 р. : прогр. – К., 2007. – С. 39.

Українська мова в системі національної освіти в Україні і за її межами // «Українська освіта у світовому часопросторі » : II міжнар. конгрес, 25-27 жовт., 2007 р., Київ : прогр. – К., 2007. – С. 17.

Українська мова професійного спілкування в неспеціальних ВНЗ : завдання, зміст, перспективи // «Гуманітарні проблеми становлення сучасного фахівця» : VIII міжнар. наук.-практич. конф., 22-23 берез., 2007 р., Київ, НАУ : прогр. – К., 2007. – С. 19.

2009

Дисципліна «Українська мова за фаховим спрямуванням» у неспеціальних вищих навчальних закладах // «Етнічні мовно-культурні моделі світу в контексті українського перекладознавства: до 90-річчя Миколи Лукаша» : всеукр. наук. конф. за участю молодих учених, 22 жовт., 2009 р. : прогр. – К., 2009. – С. 35.

Мовні традиції української класичної драматургії в п'єсах Олексія Коломійця // Наук.-практ. конф., присвячена 90-річчю від дня народження Олексія Коломійця, 19 берез., 2009 р. : прогр. – К., 2009. – С. 5.

Російські слова в мові української класичної драматургії кінця ХІХ – початку ХХ ст. // «Міжмовна взаємодія в культурному житті соціуму» : наук. конф., до 90-річчя від дня народження професора Галини Прокопівни Іжакевич, 22-23 квіт., 2009 р., Київ : прогр. – К., 2009. – С. 2.

2010

Функціонування української мови в діловій документації України // Особливості розвитку правової держави в умовах активізації євроінтеграційних процесів: проблеми теорії і практики : всеукр. наук.-практ. конф., 18 лют., 2010 р. : прогр. – К., 2010. – С. 37.

2011

Професійне спрямування лінгвістичних дисциплін у вищій школі // «Динамічні процеси в граматиці і лексичному складі сучасних слов'янських мов» : міжнар. наук. конф, 19-20 трав., 2011 р., Рівне : прогр. – Рівне, 2011. – С. 6.

Українська мова як засіб виховання у вищій школі // Динамічні процеси в граматиці і лексичному складі сучасних слов'янських мов» : міжнар. наук. конф, 19-20 трав., 2011 р., Рівне : прогр. – Рівне, 2011. – С. 2,3.

2012

Презентація підручника доктора філологічних наук, професора кафедри української мови та культури, академіка Міжнародної академії наук вищої школи, відмінника освіти України Януш Ядвіги Вацлавівни «Правила українського правопису» // Дні української писемності та мови в Гуманітарному інституті НАУ, 5-9 листоп., 2012 р. : прогр. – К., 2012.

Українська мова в парадигмі сучасної освіти в Україні та за її межами // Сучасне українознавство : здобутки і перспективи : всеукр. наук.- практ. конф., 22-23 берез., 2012 р., Київ, НАУ : прогр. - К., 2012. – С. 4,5.

Українська мова в сучасній вищій школі: питання мовної культури // Дні української писемності та мови в Гуманітарному інституті НАУ, 5-9 листоп., 2012 р. : прогр. – К., 2012. – С. 1,2.

2013

Професійний компонент при вивченні лінгвістичних дисциплін у вищій школі. Українська мова і культура : здобутки і перспективи : міжвуз. нау.- практ. семінар, 28 лют. 2013 р. : прогр. – К., 2013. – С. 8.

Я.В.ЯНУШ ЯК УКЛАДАЧ

1989

Учебные задания и методические рекомендации по русскому языку: для студентов-иностранцев II курса экономических вузов / сост. Я.В. Януш, П.Ф. Шевченко / М-во высш. и среднего спец. образования УССР, Киев. ин-т народ. хоз-ва им. Д.С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1989. – 75 с.

1992

Програма і методичні рекомендації з української мови: для студентів I курсу всіх спеціальностей вузів економічного профілю / уклад.: Я.В. Януш / М-во вищої освіти України, Київ. ін-т нар. господарства. – К. : КІНГ, 1992. – 16 с.

1993

Методические разработки по русскому языку для иностранных студентов, аспирантов и стажеров : (на материале текстов по истории и культуре Украины) / сост.: Я.В. Януш, А.В. Качура, П.Ф. Шевченко – К. : КГЭУ, 1993. – 97 с.

1997

Київський національний економічний університет : довід. для вступників на 1997 рік. – К. : КНЕУ, 1997. – 164 с.

1998

Методичні вказівки до вивчення української мови та літератури / уклад.: Я.В. Януш, О.І. Ладигіна, Т.А. Подгурська / М-во освіти України, Київ. нац. екон. ун-т. – К. : КНЕУ, 1998. – 60 с.

2001

Програма і плани семінарських занять з курсу «Українська література» для бакалаврів з економіки денної форми навчання / уклад. : Януш Я. В., Терещенко С. І. – К. : КНЕУ, 2001. – 28 с.

2006

Довідник абітурієнта / уклад. В.П. Бабак та ін. – К. : [НАУ], 2006. – 248 с.

Я.В. ЯНУШ ЯК РЕЦЕНЗЕНТ, НАУКОВИЙ КЕРІВНИК І ОПОНЕНТ ДИСЕРТАЦІЙ

1993

Сологуб, Н. М. Індивідуальний стиль Олеса Гончара (мовний аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук : спец. 10.02.02 / Н.М. Сологуб ; Академія наук України ; Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні. – К., 1993. – 50 с. – (ІІІ опонент).

1994

Бибик, С.П. Естетичні модифікації народної розмовності в ідіостилі Григора Тютюнника : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.02 / С.П. Бибик ; НАН України ; Ін-т української мови. – К., 1994. – 25 с. – (І опонент).

1996

Галаюх, Л.В. Порівняння як структурно - стилістичний компонент художнього тексту (на матеріалі сучасної української історичної прози) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / Л.В. Галаюх ; НАН України ; Ін-т української мови. – К., 1996. – 19 с. – (І опонент).

Ставицька, Л.О. Естетика слова у художній літературі 20-30 рр. ХХ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук : спец. 10.02.01 / Л.О. Ставицька ; НАН України ; Ін-т української мови. – К., 1996. – 51 с. - (ІІІ опонент).

1997

Співак, О. Зміни в нормах дієслівного керування в сучасній українській літературній мові (20-30-і роки ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / Орест Співак; Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні. – К., 1997. – 25 с. - (І опонент).

1999

Малевиц, Л.Д. Становлення і розвиток української гідромеліоративної термінології : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / Л.Д. Малевиц; НАН України ; Ін-т української мови. – К., 1999. – 20 с. – (наук.кер.).

2000

Пасік, Н.М. Власні назви в українській фразеології та пареміології : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / Н.М. Пасік ; НАН України ; Ін-т української мови. – К., 2000. – 20 с. - (І опонент).

Товстенко, В.Р. Просторіччя в українській мові як структурно-функціональне явище : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / В.Р. Товстенко ; НАН України ; Ін-т української мови. – К., 2000. – 22 с. - (І опонент).

2003

Дячук, Т.М. Українська соціально-економічна термінологія : становлення і кодефікація : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / Т.М. Дячук; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2003. – 20 с. – (нак.кер.).

Кучеренко, О.Ф. Проблеми формування, функціонування та розвитку української пожежно-технічної терміносистеми : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / О.Ф. Кучеренко ; Харк. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. – Х., 2003. – 19 с. - (І опонент).

Мерінов, В.В. Взаємодія граматичного значення й граматичної форми у вираженні лексико-граматичної категорії роду іменника : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / В.В. Мерінов; Харк. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. – Х., 2003. – 13 с. - (І опонент).

Товстенко, В.Р. Просторіччя в українській мові як структурно-функціональне явище : [моногр.] / В.Р. Товстенко. – К., 2003. – 278 с.

2005

Мерінов, В.В. Функціонально категорійна аспектуальність граматичного роду іменника в українській мові : моногр. / В.В. Мерінов. – Х., 2005. – 211 с.

2006

Місяць, Н.К. Польська мова для українців : [навч. посіб.] / Н.К. Місяць. – Житомир : ЖДУ ім. І.Франка, 2006. – 245 с.

2007

Козачук, Г.О. Українська мова для абітурієнтів : навч. посіб. – 8-е вид., допов. і переробл. / Г.О. Козачук. – К. : Вища школа, 2007. – 303 с.

2008

Марченко, Т.А. Лексико-семантичні та словотвірні особливості назв городніх культур української мови : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / Т.А. Марченко ; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К., 2008. – 19 с. - (І опонент).

Новий англо-український політехнічний словник : близько 125 000 термінів / упоряд. В.В. Бутник; за ред. О.П. Онуфрієнко. – К. : АРІЙ, 2008. – 704 с.

2010

Федорова, Ю.М. Фразеологізація значень присвійних прикметників у сучасній українській мові : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / Ю.М. Федорова ; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – К., 2010. – 19 с. - (І опонент).

РЕЦЕНЗІЇ НА КНИГИ Я.В. ЯНУШ І ПУБЛІКАЦІЇ ПРО ЇЇ РІЗНОБІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

1966

Казаніна, Н. А пісня поруч / Н. Казаніна // Червоний прапор. – 1966. – трав. - С. 2. – (Портрети митців).

1969

Януш Ядвіга Вацлавівна : фото в залі, де відбувається ювілейна конференція, присвячена 200-річчю з дня народження І.П. Котляревського // Зоря Полтавщини. – 1969. – 5 верес. (№ 209). – С. 1 : фото.

1984

Морозова, С. Е. Я.В. Януш. Мова української класичної драматургії. Львів, Вища школа. 1983. [рецензія на монографію] / С.Е. Морозова // Филологические науки. – 1984. - № 5. – С. 84-85.

Прутових, Е. Особливості жанру [рецензія на монографію Я.В. Януш «Мова української класичної драматургії». «Вища школа», вид-во при ЛДУ, 147 с.] / Е. Прутових // Друг читача. – 1984. – 20 верес. – С. 4.

1997

Козловська, Л. [Рецензія на посібник Януш Я.В. Сучасна українська мова : курс лекцій. Ч. 1. – К. : ІЗМН, 1996. – 106 с.] / Л. Козловська // Мовознавство. – 1997. - № 4-5. – С. 72-73.

Столярчук, Б. Митці Рівненщини / Б. Столярчук . – Рівне, 1997. – [С. 294].
Про Я.В. Януш, як співачку, лауреата багатьох республіканських і всесоюзних фестивалів народного мистецтва.

1999

Краснопольська, Н.Л. Шевченківські дні в університеті : [проведення свята української мови і участь Януш Я.В. у цьому заході та виступ її як солістки] / Н.Л.Краснопольська // Економіст. – 1999. - № 7-8. – С. 4.

2000

Януш Ядвіга Вацлавівна : працівник вищої школи, доктор філологічних наук, професор // Жінки України : біогр. енциклопед. словник. - К., 2000. – С. 525-526.

2001

Колесникова, І.А. Українська термінологія і сучасність: перша міжнародна термінологічна конференція в нашому університеті / І.А. Колесникова // Економіст. – 2001. - № 29-31. – С. 11 : фото.

Пастернак, Г.Ю. Цікава жінка поруч з нами : [розповідь про наукову діяльність Я.В. Януш та її талант як співачки] / Г.Ю. Пастернак, І.І. Козловець // Економіст. – 2001. - № 7-8. – С. 2 : фото.

2002

[Поздоровлення з присвоєнням почесного звання академіка Міжнародної академії наук вищої школи] // Економіст. – 2002. - № 4-7. – С. 8 : фото.

Пупенко, Л.М. З Днем народження, Ядвіго Вацлавівно! / Л.М. Пупенко // Економіст. – 2002. - № 12-15. – С. 13.

Терещенко, С.І. Українська мова і Шевченко / С.І. Терещенко // Економіст. - 2002. - № 12-15. – С. 3 : фото.

Проведення вечора, присвяченого Дню рідної мови і славетному поетові України Т.Г. Шевченку та участь Януш Я.В. в цьому заході.

2003

Подгурська, Т. Шевченківські дні в університеті / Т. Подгурська // Економіст. – 2003. - № 7-8. – С. 4 : фото. – (Слово Кобзареве).

Про Я.В.Януш, яка разом зі студентами та викладачами кафедри української мови і літератури університету підготувала і успішно провела Шевченківське свято – «Шевченко і українська мова».

Януш Ядвіга Вацлавовна (Украина) // Ученые Международной академии наук высшей школы : юбилейное справочное издание (10-летие Академии) / состав. : В.Е. Шукшунов и др. – М., 2003. – С. 206.

2004

Януш Ядвіга Вацлавівна : український мовознавець, доктор філологічних наук, професор // Українська мова : енцикл. – К., 2004. – С. 813.

2006

Єрмоленко, С.Я. [Рецензія на посібник Я. В. Януш Сучасна українська мова : Ч. 1-2. Курс лекцій. – К. : КНЕУ, 2005. – 460 с.] / С.Я. Єрмоленко // Мовознавство. – 2006. - № 5. - С. 109-111.

Мерінов, В.В. На допомогу студентів – нефілологу [рецензія на посібник Я. В. Януш «Сучасна українська мова : курс лекцій. I і II частини. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : КНЕУ, 2005. – 460 с.»] / В.В. Мерінов // Лінгвістичні дослідження : зб. наук. праць. – 2006. – Вип. 19. – С. 166-169.

2007

Козачук, Г. Януш Я.В. Сучасна українська мова : курс лекцій. – 2-ге, вид., переробл. і допов. – К. : КНЕУ, 2005. – 460 с. / Г. Козачук // Дивослово. – 2007. - № 1. – С. 64 : іл.

Януш Ядвіга Вацлавівна : український мовознавець, доктор філологічних наук, професор // Українська мова : енцикл. – К., 2007. – С. 845.

2008

Януш Ядвіга Вацлавівна // Професори Національного авіаційного університету (1933-2008). – [К. : АДЕФ-Україна, 2008]. – С. 283 : фото.

Януш Ядвіга Вацлавівна : випускниця філологічного факультету (1956 р.); професор Гуманітарного інституту національного авіаційного університету // Київський Національний університет імені Тараса Шевченка. Т. III. Шляхами успіху. – К. : Світ успіху, 2008. – С. 247 : фото.

Януш Ядвіга Вацлавівна : доктор філологічних наук, професор // Жінки – вчені Києва. – К., 2003. – С. 115-116 : фото.

2012

Мерінов, В.В. Не бійтесь заглядати у правопис... [рецензія на навчальний посібник Януш Я.В. «Правила українського правопису. – 4-те вид., стер. – К. : НАУ-друк, 2010. – 160 с.»] / В.В. Мерінов // Лінгвістичні дослідження : зб. наук. праць. – 2012. – Вип. 34. – С. 282-283.

РЕКЛАМУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПОСІБНИКІВ Я.В.ЯНУШ У РЕКЛАМНИХ ВИДАННЯХ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

2000

Основні правила українського правопису : навч. посіб. / Януш Я.В. – К., 2000. – 68 с. // Нові видання наукової, навчальної, довідкової та навчально-методичної літератури. – 2000. – Вип. 2. – С. 30.

Українська мова: вправи і завдання для самостійної роботи студентів : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / Януш Я.В. та ін. – К., 2000. – 204 с. // Нові видання наукової, навчальної, довідкової та навчально-методичної літератури. – 2000. – Вип. 2. – С. 58.

2001

Українська мова: вправи і завдання для самостійної роботи студентів : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / Януш Я.В. та ін. – К., 2000. – 204 с. // Каталог наукової, навчальної, довідкової та навчально-методичної літератури. – 2001. – Вип. 4. – С. 84.

2004

Українська література : навч.-метод. посіб. для абітурієнтів. / Януш Я.В., Ладигіна О.І., Подгурська Т.А. – К. : КНЕУ, 2002. – 136 с. // Каталог наукової, навчальної, довідкової та навчально-методичної літератури. – 2004. – Вип. 8. – С. 75.

Українська мова: вправи і завдання для самостійної роботи студентів / Я.В. Януш, О.В. Безугла, І.І. Козловець та ін. – 208 с. // Каталог наукової, навчальної, довідкової та навчально-методичної літератури. – 2004. – Вип. 8. – С. 157.

2005

Сучасна українська мова : курс лекцій. Ч.1,2 : навч. посіб. для студентів нефілологічних спеціальностей вищих навч. закладів. – 2-е вид., переробл., допов. / Я.В. Януш. – К. : КНЕУ, 2005. – 460 с. // Каталог наукової, навчальної, довідкової та навчально-методичної літератури. – 2005. – Вип. 9. – С. 18.

Українська мова: вправи і завдання для самостійної роботи студентів : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. – 2-е вид., переробл. і допов. / Януш Я.В. та ін. – К., 2004. – 274 с. // Каталог наукової, навчальної, довідкової та навчально-методичної літератури. – 2005. – Вип. 9. – С. 18.

Українська мова : навч. посіб. – 2-е вид., переробл. та допов. / Я.В. Януш та ін. ; За ред. проф. Я.В. Януш. – К. : КНЕУ, 2004. – 94 с. // Каталог наукової, навчальної, довідкової та навчально-методичної літератури. – 2005. – Вип. 9. – С. 18.

З М І С Т

ВІД УПОРЯДНИКА	4
ЯНУШ ЯДВІГА ВАЦЛАВІВНА (СТОРИНКИ ЖИТТЯ І ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ).....	7
СЛОВО ПРО Я.В. ЯНУШ ЯК ПЕДАГОГА, ВЧЕНОГО Й ЛЮДИНУ.....	16
Я.В. ЯНУШ – СПІВАЧКА	22
ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ЯНУШ ЯДВІГИ ВАЦЛАВІВНИ.....	25
НАГОРОДИ І ВІДЗНАКИ ЗА ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	29
ВКЛЮЧЕННЯ ДО КНИГ.....	30
НАГОРОДИ І ВІДЗНАКИ Я.В. ЯНУШ ЯК СОЛІСТКИ-ВОКАЛІСТКИ ЗА УЧАСТЬ У ХУДОЖНІЙ САМОДІЯЛЬНОСТІ.....	31
ДРУКОВАНІ ПРАЦІ :	
АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ. ДИСЕРТАЦІЇ.....	35
МОНОГРАФІЇ ТА НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ.....	36
НАУКОВІ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРАЦІ.....	38
УЧАСТЬ Я.В. ЯНУШ У МІЖНАРОДНИХ КОНГРЕСАХ, СИМПОЗИУМАХ, СЕМІНАРАХ, КОНФЕРЕНЦІЯХ (РІЗНОГО РІВНЯ: МІЖНАРОДНИХ, ВСЕУКРАЇНСЬКИХ, ВСЕРОСІЙСЬКИХ) ТОЩО.....	48
Я.В. ЯНУШ ЯК УКЛАДАЧ	53
Я.В. ЯНУШ ЯК РЕЦЕНЗЕНТ, НАУКОВИЙ КЕРІВНИК І ОПОНЕНТ ДИСЕРТАЦІЙ.....	54
РЕЦЕНЗІЇ НА КНИГИ Я.В. ЯНУШ І ПУБЛІКАЦІЇ ПРО ЇЇ РІЗНОБІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	56
РЕКЛАМУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПОСІБНИКІВ Я.В. ЯНУШ У РЕКЛАМНИХ ВИДАННЯХ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	59
ПОЯСНЕННЯ.....	61

ПОЯСНЕННЯ

Економіст – Газета Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана

СКОРОЧЕННЯ:

ГМІ НАУ – Гуманітарний інститут Національного авіаційного університету

Д. – Дніпропетровськ в області вихідних даних

ІЗМН- Інститут змісту і методів навчання

К. – Київ в області вихідних даних

КГЭУ- Киевский государственный экономический университет

КДЕУ - Київський державний економічний університет

КДУ – Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка

КИНХ – Киевский институт народного хозяйства им. Д.С. Коротченко

КІНГ- Київський інститут народного господарства

КНЕУ- Київський національний економічний університет

КНУ – Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка

Л. – Львів в області вихідних даних

М. – Москва в області вихідних даних

НАН України – Національна академія наук України

НАУ- Національний авіаційний університет

О. – Одеса в області вихідних даних

Х. – Харків в області вихідних даних

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)
ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА імені ЛЕСІ УКРАЇНКИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ
м. КИЄВА

Відділ краєзнавчої літератури та бібліографії

Видатні жінки Києва

**ЯНУШ
ЯДВИГА ВАЦЛАВІВНА**

**Біобібліографічний нарис
до ювілею**

Вип. 1.

Київ 2013

Публічна бібліотека ім. Лесі Українки
м. Києва - <http://luc1.kiev.ua>
Відділ краєзнавчої літератури та бібліографії,
м. Київ, вул. Ю. Коцюбинського, 16.
Тел.: 486-00-77
e-mail: kyivkrayn@gmail.com
Блог: <http://kiekray-nadin.blogspot.com>